

TYKSin Senioreilla aihetta juhlaan

Pitkälti toista sataa tuttua tyksiläistä vuosien varrelta täytti T-sairaalan auditorion, kun Turun yliopistollisen keskussairaalan Seniorit ry. vietti 10-vuotisjuhliiaan 18. marraskuuta.

Lue lisää >> sivu 5

Allt flera epikriser också på svenska

På ÅUCS är man inte i färd med någon nedmontering av svenskan, tvärtom. De två översättarna har fullt upp med den allt stridare strömmen av dokument som skall översättas till svenska.

Lue lisää >> sivu 8

Joulu on joulu osastollakin

Laitoshuoltaja Ulla Lehtovirran 17-vuotiseen TYKS-uraan mahtuu monta sairaalajoulua. Kirurgian klinikan neurokirurgian osasto 210:n kolme laitoshuoltajaa vuorottelevat sulassa sovussa siten, että yksi saa aina jouluvapaan.

Lue lisää >> sivu 10

Yhteistyötä yli yksikkörajojen

Palailin syyskuun alussa töihin pari vuotta kestäneeltä virkavapaalta. Puhkuin intoa, pääsisin taas tekemään töitä organisaatiossa, jonka työn koen erittäin tärkeäksi ja arvokkaaksi.

Tämä syksy on ollut monessa mielessä haastavaa. Yhdessä on mm. etsitty keinoja saada aikaiseksi valtavia henkilöstösäästöjä ensi vuodelle. Samaan aikaan olen kuullut monien puhuvan siitä, että meillä organisaatiossa kaivattaisiin enemmän luottamuksellista ja avointa keskustelua sekä päätöksentekoa ja vastuunkantoa vaikeissakin asioissa. Useasti kuulee myös puhuttavan ”sähköpostijohtamisesta”, jolla tarkoitetaan sitä, että henkilökohtainen kanssakäyminen on jäänyt vähemmälle ja johtaminen tapahtuu suuressa määrin sähköpostin välityksellä ja suurilla jakeluilla.

Onneksi päätökset, joita on tehty säästötoimenpiteiden suhteen, eivät ole niin dramaattisia kuin osa meistä on pelännyt. Ketään ei irtisanoa, palkkoja ei alenneta ja säästöt pyritään saamaan aikaan suunnitelmallisella tehostamisella, vapaaehtoisilla palkattomilla vapailla ja mikä tärkeintä: yhteistyöllä yli rajojen.

Miten sitten pääsisimme hyvään yhteistyöhön yli yksikkörajojen? Kuinka suuria raja-aitoja meillä on? Miten voisimme lisätä avoimuutta, luottamusta ja yhteistyötä? Yksi apuväline hyvään suuntaan voisi olla se, että hyödynnettäisiin oikeasti tänä vuonna uudistettua yhteistoimintasopimusta. Sopimuksen tarkoituksenahan on mm: edistää sairaanhoidopiirin perustehtävän toteuttamista, edistää työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta ja tehdä mahdolliseksi työntekijöiden osallistuminen ja vaikuttaminen omaa työtään ja työyhteisöään koskeviin päätöksiin jo uusien suunnitelmien valmisteluvaiheessa ja näin parantaa henkilökunnan työmotivaatiota ja työelämän laatua.

Mielestäni yhteistoimintasopimus haastaa meidät esimiehet miettimään millainen juuri minä olen johtajana; pystynkö tekemään vaikeitakin päätöksiä, seisonko päätösten takana ja toiminko esimerkkinä omilleni ja samalla koko organisaatiolle.

Toisaalta meidän ihan jokaisen pitäisi työntekijöinä, alaisina ja työkavereina katsoa itseämme peilistä ja miettiä kuinka juuri minä voisin omalta osaltani toteuttaa meidän perustehtäväämme ja samalla edesauttaa työyhteisössä jakamista. Vaikka omassa työyhteisössä tilanne olisi jo tälläkin hetkellä oikein positiivinen, niin silti on hyvä aina välillä miettiä näitä asioita.

Puhkun edelleen intoa tehdä tätä työtä, jonka koen erittäin tärkeäksi. Toivon, että jokainen meistä voisi uudelleen ja uudelleen innostua työstään ja saada siitä positiivisia kokemuksia. Ja mikä parasta, levittää sitä innostusta ympärilleen...

Riemukasta joulua ja myönteisiä elämyksiä vuodelle 2010!

Nina Vainio
henkilöstöjohtaja

Samarbete över enhetsgränserna

I början av september återvände jag till arbetet efter en tjänstedighet på ett par år. Jag var full av iver, för jag skulle igen få jobba i en organisation vars arbete jag upplever vara mycket viktigt och värdefullt.

Denna höst har på många sätt varit utmanande. Till sammans har man bl.a. sökt utvägar med vilka man skulle uppnå väldiga personalbesparingar för nästa år. Samtidigt har jag hört många tala om att vi inom organisationen saknar mera dialog av både konfidentiell och öppen natur, likaså beslutsfattande och ansvarsbärande även i svåra frågor. Ofta får man också höra om ”e-postledarskap”. Med det avses en minskning av personligt umgänge och ledarskap sker i hög grad per e-post och med stora distributionslistor.

Lycligtvis är inte sparåtgärdsbesluten så dramatiska som vissa av oss befarat. Ingen sägs upp, lönerna sänks inte och man försöker åstadkomma inbesparingarna genom systematisk intensifiering, frivilliga olönade ledigheter och det allra viktigaste: genom samarbete över gränserna.

Hur skall vi då uppnå gott samarbete över enhetsgränserna? Hur höga är våra gränstaket? Hur kan vi öka på öppenheten, tilliten och samarbetet? Ett hjälpmedel i denna riktning kunde vara att vi på rätt sätt utnyttjar samarbetsavtalet som förnyades i år. Avtalets avsikt är ju bl.a. att främja att sjukvårdsdistriktets basfunktion verkställs, främja interaktionen arbetsgivaren och de anställda emellan, samt att möjliggöra de anställdas deltagande i och möjlighet att påverka i besluten som berör deras eget arbete redan under

beredningsskedet av nya planer och på så sätt förbättra personalens motivation i arbetet och kvaliteten på arbetslivet.

Jag anser att samarbetsavtalet utmanar oss förmän att fundera över just hurdana vi är som ledare; kan jag fatta också svåra beslut, står jag bakom besluten och fungerar jag som ett exempel för de mina och samtidigt för hela organisationen.

Å andra sidan borde vi riktigt alla, som anställda, underordnade och arbetskompisar, se oss i spegeln och begrunda hur just jag för min del kan förverkliga vår basfunktion och samtidigt bidra till orkandet i arbetssamfundet. Även om tillståndet i det egna arbetssamfundet redan för tillfället är riktigt positivt, lönar det sig ändå alltid emellanåt att ta sig en funderare kring dessa frågor.

Jag är fortfarande full av iver att göra detta arbete som jag upplever vara mycket viktigt. Jag hoppas att envar av oss kunde återivrars och igen återivrars av sitt arbete och att få positiva upplevelser av det. Och bäst av allt att sprida den iveren omkring sig...

Fröjdefull jul och gynnsamma upplevelser för året 2010!

Nina Vainio
personaldirektör

SISÄLTÖ 14.12.2009

Kuukauden kirjoitus: Yhteistyötä yli yksikkörajojen	2
Månadens skrivelse: Samarbete över enhetsgränserna	2
Lyhyellä palkattomalla turvaamme työpaikkamme .	3
Säästöjä ei toteuteta pakkolomilla eikä palkanalennuksilla	3
Syöpätautien klinikka vastaa säästöhaasteeseen .	3
Päälouottamusmiehet peräävät säästöihin kokonaissuunnitelmaa	4
TYKSin Senioreilla aihetta juhlaan	5
Juhla huipentui iltakemuihin	5
Mikä kumman työpanos?	6
Ennustajan lahjat tarpeen työvuorolistan teossa ..	6
Ensimmäinen MediMerc-todistus Tiina Leistevuolle	7
Super-juhlat	7
Allt flera epikriser också på svenska	8
Nytt Vasa-samarbete ger lyft för svenskan	8
Aloitteellisuus kannattaa	9
Palkintosadetta	9
Sarvesta härkää	9
Joulu on joulu osastollakin	10
Jouluna töissä	10
Elina joulutyössä	10
Maijan joulu	11
Taimenta ja lanttulaatikkoa	11
Possun sisäfilee á la Marja	11
Alna mahtuu suklaakohokas	12
HKN liikuttaa	12
TYKSin työterveyshuollon tilanne	12

KANSIKUVA: Psykiatrian tulosalueen Tiernatyöt tekivät viime joulun alla kolme keikkaa. Mukana olivat vas: Murjaanien kuningas, vastaava lääkäri Leena Kähäri, Herodes, erikoislääkäri Sinikka Luutonen, Mänki, erikoistuva lääkäri Anne Keskinen ja Knihti, osastonsihtööri Eriikka Päivästö. Esiintymiset jatkuvat tänä vuonna, ja Mänkinä on erikoislääkäri Ari Lahti, joten kyseessä ovat nyt Tiernahenkilöt. Ensi vuonna luvassa lienee näytös suuremmilla estradeilla eli koko sairaalan henkilökunnalle. (Kuva: Jaakko Paavilainen)

HOSPITAALI – Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin henkilöstölehti – Personaltidskrift för Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt. 3. vuosikerta. Julkaisija: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri. Toimitus: Päätoimittaja Esa Halsinaho, puh. (02) 313 1083, esa.halsinaho@tyks.fi. Toimitussihtööri Markku Näveri, puh. (02) 313 3119, markku.naveri@tyks.fi. Toimituskunta (suluissa varajäsen): Mervi Haarala (Leena Kähäri), Esa Halsinaho, Mirja Hovirinta (Sari Rannikko), Eija Järvelä, Anneli Lautaro (Juhani Lahti), Markku Näveri, Nina Vainio, Marja-Leena Veijola (Marjo Wittfooth). Taitto ja toimitus: Sek Pro Oy. Ruotsinkieliset jutut: Mathias Luther (Inter Folia Press). Paino: I-print Oy, Vaasa. Painos noin 10 000 kpl. Jakelu: Itella Oyj. Osoitteet: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin osoiterekisterit. Osoitteenmuutokset: tiedotus@tyks.fi tai puh. (02) 313 1103. Toimituksen osoite: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, Viestintäyksikkö, PL 52, 20521 Turku. Ilmestyminen: 8 kertaa vuonna 2009. ISSN 1796-8062. Seuraava lehti ilmestyy 15.2.2010, aineistopäivä 2.2.2010.

Lyhyellä palkattomalla vapaalla turvaamme työpaikkamme

Vetoan jokaiseen sairaanhoitopiiriin työntekijään: ottamalla seitsemän päivää palkatonta vapaata turvaat myös työtoverillesi työpaikan vuonna 2010. Jokaista 50 henkilöä kohden, jotka ottavat vähintään seitsemän päivää vapaata, voimme turvata työpaikan säilymisen yhdelle sijaiselle tai määräaikaiselle työntekijälle koko vuodeksi. Mikäli vapaita ei oteta suositellussa laajuudessa, joudutaan henkilökuntaa vähentämään sijaisista ja määräaikaisista.

Tämä tilanne, jota kukaan ei ole toivonut, johtuu siitä, että kuntien talous on vakavasti heikentynyt talouslaman johdosta. Sairaanhoitopiiri on osa kuntataloutta. Arvokas tehtävämme ei pelasta meitä talouden ikäviltä seurauksilta. Selvitäksemme laman yli käyttämme kaikkia mahdollisia keinoja: otamme lainaa, teemme alijäämäisen budjetin, nostamme palveluiden hintoja.

Välttämätöntä on kuitenkin myös sopeuttaa menoja ja osa siitä on pakko kohdentaa henkilöstömenoihin, jotka ovat suurin menoerämme. Luonnollista poistumaa - eläköitymiset ym. - voimme hyödyntää tiettyyn rajaan asti, mutta emme selviä pelkästään sillä.

Sairaaloittemme toiminnan luonteesta johtuu, että meillä on töissä paljon sijaisia ja määräaikaisia työntekijöitä. Haluamme pitää heidät työssä. He ovat yhtä arvokkaita työntekijöitä kuin muutkin eli ns. vakinaiset. Siksi suosittelemme palkattomien vapaiden hallittua ottamista parempana säästökeinona kuin sijaisten vähentämistä.

Molemmissa tapauksissa työssä olevien käsiparien määrä pienenee, vaikka työt eivät vähene. Työvoiman vähentämistarve on noin kaksi prosenttia.

Sairaalapalveluiden kysyntäänkin voidaan ja siihen tulee vaikuttaa. Talouslaman eräs kummallinen seuraus on terveys-

palveluiden kysynnän pienentyminen. Toki infektioallot ja muut asiat voivat toisaalta lisätäkin potilaiden määrää. Myös hoitotakuu velvoittaa sairaaloita. Siksi tarvitaan järkevää rationalisointia ja kehittämistä.

Työvoiman pienentyminen kahdella prosentilla ei ole katastrofi. Se merkitsee itse asiassa samaa kuin vuoden 2007 työvoiman määrä. Ympäröivässä yhteiskunnassa näemme tuhansien työpaikkojen häviävän, meillä vähennys on hieman yli sata yhteensä yli 6000 työntekijästä. Sekin tulisi tehdä yhteisvastuullisesti.

Palkattomat vapaat tulee yksiköittäin suunnitella ja keskittää siten, että potilaiden hoito ja muut työtehtävät kärsisivät mahdollisimman vähän. Uskon, että tämä taito ja tahto organisaatiostamme löytyy.

Aki Lindén
sairaanhoitopiirin johtaja

Johtoryhmä päätti säästötoimista

Esa Halsinaho

Kuluneen vuoden tiukka talouslinja jatkuu ensi vuonnakin. Työnantajamme edellyttää meidän säästävän kaksi prosenttia henkilöstömenoistamme verrattuna kuluvana vuonna toteutuviin palkkamenoihin – kuitenkin jo sovitut, tulevat palkankorotukset huomioiden. Rahassa säästö tarkoittaa noin 4,8 miljoonan euron pottia, joka talousarviossa on eritelty tarkasti sairaaloiden ja muiden tulosalueiden tasolle.

Piirin johtoryhmä päätti säästökeinoista marraskuun lopussa. Hyvä uutinen on, että paikallista neuvottelua edellyttävät yksipuoliset palkan alennukset eivät sisälly linjaukseen.

Vapaaehtoiset, henkilökohtaiset palkattomat vapaapäivät ovat keskeinen vaikutuskeino säästöihin pyrittäessä. Ensi vuonna voi pitää enimmillään neljä viikkoa palkatonta vapaata samalla vaihtosuhteella kuin tänä vuonna, kun raja oli tänä vuonna kaksi viikkoa. Tulosityksiköiden johtohenkilöitä kannustetaan pitämään kymmenen palkatonta vapaapäivää.

Säästöjä haetaan myös parantamalla lomasulkujen keskinäistä suunnittelua. Tukipalvelut suunnittelevat omat

sulkunsa hoitoyksiköiden esitysten jälkeen. Sulkujen suunnittelussa tähdätään sijaistarpeiden vähentämiseen sekä työvuorojen, vuosilomien ja säästövapaiden optimaaliseen ajoitukseen.

Täyttämättömät ja avoimeksi tulevat vakanssit siirretään perustettavaan virkapankkiin, josta vakansseja saa täyttää vain käyttöön otettavan lupamenettelyn kautta. Hallintojohtaja ja henkilöstöjohtaja valmistelevat virkapankin perustamisen.

Säästöjä toivotaan saatavan myös kysyntää vähentämällä. Tähän pyritään johtajajylilääkäriin uusilla, lähettäjätahoille suunnatuilla ohjeilla.

Eikä toiminnan tehostamistakaan unohdeta, sillä johtoryhmän päätöksen mukaan ”tuotantoa rationalisoidaan siten, että voimme selviytyä potilashoidon veloitteistamme myös vuonna 2010”.

Talusojohtaja, henkilöstöjohtaja ja pääluottamusmies keskustelevat säästötoimenpiteistä vielä erikseen jokaisen suurimman tulosityksikön johtoryhmissä.

Pääluottamusmiehet peräävät säästöihin kokonaissuunnitelmaa

Raha on tiukassa erikoissairaanhoidossa vuonna 2010. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin valtuusto on lyönyt lukkoon vuoden 2010 talousarvion, johon sisältyy henkilöstömenojen leikkaus 2 %:lla verrattuna kuluvana vuoteen. Tämä tarkoittaa käytännössä noin viiden miljoonan euron säästöjä henkilöstömenoista ensi vuonna. Keinoja säästöjen toteuttamiseksi etsitään nyt pakon edessä.

Aluksi työnantaja ehdotti säästöjen kokoamista palkanalennussopimuksin. Sairaanhoitopiirissämme palkkataso on selkeästi muita yliopistosairaanhoitopiirejä alhaisempi, joten katsoimme, että palkkoissa olemme säästäneet jo useiden palkanalennusvuosien aikana. Emme tehneet emmekä tee minikäänlaisia palkanalennuksiin liittyviä paikallisia sopimuksia. Yksittäinen työntekijä ei kunnallisen työ- ja virkaehtosopimuksen piirissä voi sopia palkanalennuksesta eikä lomarahain vaihdosta vapaaksi. Poikkeuksen tästä tekee valtakunnallinen lääkärisopimus, jonka perusteella lääkärien on mahdollista yksilöinä vapaaehtoisesti sopia oman lomarahansa vaihdosta vapaaseen.

Olemme kuitenkin valmiit olemaan mukana, kun toimintaa tehdään järkevämmäksi ja tuottavammaksi muilla keinoin kuin palkkoja alentamalla. Tulemme kiertämään tulosityksiköiden johtoryhmissä yhdessä talusojohtajan ja henkilöstöjohtajan kanssa kuulemassa eri alueiden suunnitelmia.

Osa säästöistä on tarkoitus saada kokoon toiminnan supistuksilla. Kesäajan toiminnan sulut ja muiden aikojen mahdolliset toiminnan supistukset tulee suunnitella ajoissa ja suurina kokonaisuuksina. Hoitoa tukevien toimijoiden tulee ajoissa tietää, mitkä yksiköt ovat kesäaikana suljettuina tai muulloin supistetulla volyymilla, jotta ne voivat mitoitata oman toimintansa sen mukaan. Henkilöstön kannalta kesä liepee toivotuinta mahdollista lisäloma-aikaa.

Vapaaehtoiseen palkattomaan vapaaseen (ns. talkoovapaa) suhtaudumme neutraalisti. Olemme saaneet työnantajan tarjoaman palkattoman vapaan ehdot työntekijälle edullisiksi, mutta valinta sen pitämisestä on aina työntekijän.

Vapaaehtoisten palkattomien vapaiden lisäksi säästöjä yritetään saada kokoon vapautuvien vakanssien täyttölupamennettelyllä, toiminnan rationalisoinnilla ja yrityksellä hillitä kysyntää. Säästöpaketin teippaus kasaan on vielä työnantajalla työn alla. Tehtävä ei ole kenellekään mieluisa, mutta osallistumme siihen, koska uskomme siten saavuttavamme vähiten henkilöstöä vaurioittavan lopputuloksen.

Mirja Hovirinta, Tehyn koordinoiva pääluottamusmies
Mika Rönnholm, TNJ:n pääluottamusmies
Sirikka Välimaa, JHL:n koordinoiva pääluottamusmies
Pirjo Penger, Jyryn koordinoiva pääluottamusmies
Hannele Heine, Jukon koordinoiva pääluottamusmies
Jorma Salmi, KTN:n pääluottamusmies

Syöpätautien klinikka vastaa säästöhaasteeseen

Klinikan talouden tasapaino, erityisesti säästäminen henkilöstökuluissa sellaisessa erikoissairaanhoidossa kuten syövän hoidossa on suuri haaste. Samanaikaisesti kun potilasmäärät kasvavat, myös hoitojen vaatimustaso lisääntyy. Ensi vuoden taloussuunnittelussa olemme kuitenkin ottaneet haasteen vastaan ja miettineet klinikassamme erittäin tarkkaan, miten toimintatavan muutoksilla voidaan saada säästöjä kohdentamalla työtä ennen muuta niihin ajankohtiin, kun se on potilaan hoidon kannalta tehokkainta. On toki muistettava, että klinikan toimintaa on kehitetty jo vuosia hyvin avohoitopainotteiseksi: Vuodesta 2003 nykytilanteeseen nähden vuodepaikkoja on vähennetty 28 % (67:stä 48:aan).

Elektiivisessä erikoissairaanhoidossa, kuten syövän hoidossa, toimintaa voidaan jossain määrin kuitenkin säädellä. Erityisesti juhlapyhien aikana elektiivinen syövän hoito on hyvin tehontota ja vastaavasti palkkakustannukset suuret. Kolmivuorotyössä olevalla henkilökunnalla pyhä-, ilta-, yötyö sekä aattojen että lauantapäivien lisäkorvauksineen on erittäin kallista. Tästä johtuen suljemme sekä joulun–uudenvuoden että pääsiäisen ajaksi puolet sairaansijoista. Se myös takaa raskasta kolmivuorotyötä tekeväälle hoitohenkilökunnalle mahdollisuuden viettää juhlapyhäiä perheen ja omaisten kanssa.

Kokonaisuudessaan viiden viikon kesäajan 10 vuodepaikan sulkua mukaan lukien koko vuoden sairaansijojen sulun on suunniteltu olevan 842 vuorokautta. Tämä on 56 % enemmän kuin kuluvana vuonna. Tästä palkkakustannusten säästö on n. 100 000 euroa ja n. 50 000 euroa enemmän kuin tänä vuonna. Osastojen vuodepaikkojen sulun yhteydessä saavutetaan myös monia muita säästöjä, kuten vaatehuollon, ruokahuollon, erilaisten tarvikkeiden ja lääkkeiden kuluissa. Teknisen toimiston kanssa on myös sovittu tyhjän vuodeosaston lämpötilan laskusta minimikulutuksen tasolle, josta saadaan merkittävää säästöä osaston lämmityskuluissa.

Palkkakulujen säästöön osallistuvat talkoohengessä myös kaikki muut klinikan yksiköt mukaan lukien poliklinikka ja sädehoito-osasto ja niissä toimiva henkilökunta kokonaisuudessaan. Esim. lähes kaikki klinikan lääkärit aikovat ottaa lomarahain vapaa-aikana, ja näihin viikkoihin palkataan vain osa-aikaisesti sijainen. Yhteenvetona klinikan palkkamäärärahojen yksilöity säästölaskelma on n. 175 000 euroa, joka on n. 100 000 enemmän kuin tänä vuonna. Tämä säästösuunnitelma on tehty hyvässä yhteistyöhengessä koko henkilökunnan kanssa.

Seppo Pyrhönen
ylilääkäri

Raija Ristamäki ja Tiina Uuttu

Tavoitteena entistä turvallisempi lääkehoito

Turvallisen lääkehoidon yksikkökohtaisia suunnitelmia ollaan parhaillaan laatimassa. Lääkehoitosuunnitelma on tarkoitettu yksityiskohtaiseksi käytännön työvälineeksi jokapäiväisessä työssä kaikille VSSHP:n lääkehoitoa toteuttaville yksiköille.

Matti Hyypä

Yksikkökohtaisten lääkehoitosuunnitelmien työstämisen tueksi ovat osastonylilääkäri **Raija Ristamäki** ja sairaanhoitaja **Tiina Uuttu** TYKSiin syöpätautien poliklinikalta sekä proviisori **Terhi Wilppu** TYKSiin sairaala-apteekista laatineet ohjeistukseksi mallinnusversion suunnitelmasta. Mallinnusversio löytyy intranetistä osoitteesta Tyks-Sapa –liikelaitos > Lääkehuolto > STM turvallinen lääkehoito. Mallinnusversion laadinnan yhteydessä he tekivät myös lääkehoitosuunnitelman syöpätautien poliklinikalle.

Kannattaisi tehdä muutenkin

– Suunnitelmien tekeminen perustuu sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2006 julkaisemaan yleisiä periaatteita linjanneeseen Turvallisen lääkehoidon oppaaseen. Seuraavana vuonna Lääkelaitoksen Määräyksessä 7/2007 viranomaisnormitasolla vastuutettiin terveydenhuollon toimintayksiköt lääkehoitosuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen yhteistyössä sairaala-apteekin tai lääkekeskuksen kanssa. Vastuu prosessista on toimintayksikön johdolla, kertovat Raija Ristamäki ja Tiina Uuttu.

– Mielestämme suunnitelmat kannattaisi tehdä ilman määräyksiäkin. Hyvin organisoitu ja hallitusti toteutettu lääkehuolto tuo ensinnäkin kustannussäästöjä: lääkehävikki ja turhien lääkkeiden käyttö vähenee. Tärkein hyötyjä on potilas, jonka lääkitysturvallisuus paranee esimerkiksi lääkityspoikkeamien vähentyessä. Lisäksi lääkehoidon toteutusprosessien syvälinen pohtiminen johtaa uusien hyvien käytäntöjen luomiseen, ja parantaa siten henkilökunnan ja potilaan turvallisuutta.

Lääkehoitosuunnitelman runko

– Suunnitelma jakaantuu kymmeneen osaan. Seuraavassa muutama esimerkki.

– Kukan toimintayksikkö määrittelee oman vaatavuustasonsa – millaisia lääkkeitä yksikössä käytetään ja mitkä ovat hoidon

riskikohdat sekä miten varmistetaan ammattihenkilöiden osaaminen ja miten järjestetään keskitetty lääkehoitokoulutus ja testaus? Lisäksi on määriteltävä, kuka saa tehdä ja mitä sekä mietittävä lupa-asiat ja osaamisen varmistamiskäytännöt. Miten yksikössä toteutetaan lääkkeiden jakaminen ja antaminen, esimerkkeinä kaksoistarkistukset korkean riskin lääkkeisiin ja lääkelasiin merkittäminen? Miten potilasta ja omaisia neuvotaan oikeaan lääkkeiden käyttöön kotiutus-tilanteissa? Miten lääkehoidon vaikuttavuutta arvioidaan – mittarit, lääkehoidon hyödyt ja kokonaisarviointi. Miten tiedot dokumentoidaan ja miten esimerkiksi lääkeliikkeen raportoidaan? Vaikka lista vaikuttaa pitkältä, ei sen läpikäyminen ohjeiden ja käytännön prosessien mukaisesti ole mitenkään ylivoimaista, vakuuttavat Raija Ristamäki ja Tiina Uuttu.

Käytännön neuvoja

– Koska lääkehoitosuunnitelma on tarkoitettu käytännön työvälineeksi, sen on oltava riittävän yksityiskohtainen. Silloin sitä voi käyttää myös uusien työntekijöiden perehdyttämisessä. Suunnitelman tekoon on varattava riittävästi resursseja ja se tulisi tehdä moniammatillisena yhteistyönä: lääkärit, sairaanhoitajat ja jos mahdollista osastokohtainen farmaseutti. Lääkehoitosuunnitelmassa tulee ottaa huomioon kaikki lääkehoitoon osallistuvat työntekijäryhmät. Yhteistä toimintatavoista kannattaa keskustella ja sopia lääkärin ja hoitajien yhteiskokouksissa. Suunnitelmaa tehtäessä kannattaa yksikön lääkehoidon nykytaso kuvata rehellisesti sekä kirjata miten toimitaan, eikä miten tulisi toimia. Siten muutostarpeet ja ongelmakohdat

saadaan tehokkaasti esiin ja kirjatuksi sekä korjaussuunnitelma laadituksi. Kannattaa muistaa, että suunnitelman teko ei ole kertaluontoinen projekti, vaan jatkuva prosessi.

– Omalla syöpätautien poliklinikallamme on solunsalpaajahoitoyksikkö. Valtaosa käyttämistämme lääkkeitä kuuluu korkean riskin lääkkeisiin. Siksi olemme oman suunnitelmamme laatimisessa kiinnittäneet erityistä huomiota sekä potilaiden että henkilökunnan turvallisuuteen. Poliklinikalla olemme muuttaneet hoitokäytäntöjä omien arviointiemme perusteella. Lääkehuoneemme on nykyisin rauhoitettu muulta toiminnalta ja se on myös lukittu. Työ- ja potilasturvallisuutta on parannettu muun muassa lääkkeiden antotapaa muuttamalla (”suljettu systeemi”) ja oikeanlaisilla käsineillä. Olemme myös päivittäneet kirjallisia ohjeitamme ja alkaneet laatia puuttuvia ohjeita. Olemme varanneet erikoistuvien lääkäreiden käytännön ohjaukseen lisää aikaa, koska hyvän solunsalpaajakäytännön oppiminen on suurelta osin mestari – kisäli –oppimista. Olemme sopineet aikaisempaa selkeämmin lääkärin ja hoitajien työnjaosta potilaan informoinnissa ja hoidossa. HaiPro -palautejärjestelmä on myös käytössä, listaavat Raija Ristamäki ja Tiina Uuttu.

Sairaala-apteekki hoitaa osuutensa

TYKSiin sairaala-apteekin toiminnasta saanee jonkinlaisen kuvan seuraavista luvuista: yksi sairaala-apteekkari, kuusi proviisoria, 26 farmaseuttia ja 12 lääketyöntekijää pyörittävät kolmen toimistohenkilön, neljän laitoshuoltajan ja kolmen kuljetushenkilön avustamina varastossa olevien noin 5 000 lääkeneimikkeen ja noin 250 000 jakelupakkauksen kulkua apteekista toimintayksikköihin. Proviisori Terhi Wilppu on ollut lääkehoitosuunnitelman osio 5:n eli lääkehuolto-osan laadinnassa mukana. Käytännössä työhön on kuulunut T2-sairaalan osastojen lääkehuoltoon liittyvien kokonaisuuk-sien, muun muassa lääkehuoneiden, suunnittelua yhteistyössä osastojen kanssa.

– Lääkkeiden turvallinen säilyttäminen edellyttää lääkehuoneen ovien pitämistä lukossa. Lääkkeiden säilytystilojen kulunvalvonta on käytännössä toimiva tapa varmistettaessa turvallista varastointia. Turha asiointi pois lääkehuoneesta. Näin varmistetaan myös se, että septiikkaa voidaan toteuttaa asiallisissa olosuhteissa aseptista työtappaa noudattaen, muistuttaa Terhi Wilppu.

– Sairaala-apteekki ohjeistaa lääkkeiden käyttöön liittyviä eri kokonaisuuksia - esimerkiksi sairaala-apteekki – tiedotteet sekä erityisluvullisten lääkevalmisteiden käyttö- ja käsittelyohjeet.

– Ohjeemme löytyvät intranetin kotisivuiltamme. Myös sähköisestä lääkehoitosuunnitelmasta löytyvät suorat linkit ko-ohjeistoihin. Lääkehoitosuunnitelman käytännön neuvona sanoisin, että mallinnusversion lääkehuolto-osio on periaatteessa liitettävissä sellaisenaan toimintayksikköjen omiin lääkehoitosuunnitelmiin. Lääkehuolto-osiossa saattaa olla kuitenkin kohtia, jotka eivät koske kaikkia toimintayksikköjä. Suositte- len kuitenkin kaikkien kohtien läpikäyntiä yksikössä. Jos asia ei kuitenkaan koske yksikköä, se kirjataan suunnitelmaan näkyville. Aina kun suunnitelman teon yhteydessä tulee kysyttävää tai jotain kohtaa ei osata tulkita, kannattaa ottaa yhteyttä joko kontaktifarmaseutteihin tai minuun numeroon 35 814. Kon- taktifarmaseuttien yhteystiedot informoidaan vuosittain sairaala-apteekki – tiedotteella. Ne löytyvät siten kustakin yksi- köstä sekä myös sairaala-apteekin intranet-kotisivuilta.

Terhi Wilppu

Salin täydeltä Senioreita.

Juhlatoimikunnan jäsenet Mari Hautaviita, Inkeri Pitkänen ja Leo Mikkola voivat jo huokaista. Juhlan auditorio-osuus on ohi ja on maljan aika. Inkeri on myös Senioreiden rahastonhoitaja ja Leo puheenjohtaja sekä historiikin kirjoittaja.

TYKSiin Senioreilla aihetta juhlaan

Markku Näveri

Pitkästi toista sataa tuttua tyksiläistä vuosien varrelta täytti T-sairaalan auditorion, kun Turun yliopistollisen keskussairaalan Seniorit ry. vietti 10-vuotisjuhliansa 18. marraskuuta.

Juhlissa julkistettiin Senioreiden puheenjohtajan **Leo Mikkolan** toimittama 10-vuotishistoriikki Taakse jäi TYKS. Kirjassa Mikkola käy läpi yhdistyksen syntyhistorian, jäsenmäärän kehityksen, hallituksen jäsenet ja toimihenkilöt. Siihen on myös kirjattu yhdistyksen järjestämien tilaisuuksien osallistujamäärät. Ja noita tilaisuuksia onkin riittänyt, peräti

121 kappaletta ennen juhlia. Yhtä lailla monipuolista on ollut niiden anti: teatteria, kirkkoja, museota, eduskuntaa, ydinvoimaa ja paljon muuta. Kirjassaan Mikkola esittelee lähemmin yhden tapahtuman kultakin vuodelta. Runsas kuvitus säestää ansiokkaasti tekstiä.

Juhlapuheessaan sairaanhoitopiirin johtaja **Aki Lindén** kiitti senioreita heidän arvokkaasta työstään ja muistutti kaikkien kymmenien eri ammattien edustajien kantavan oman tärkeän kortensa yhteiseen kekkoon. Lindén myös kertasi niitä suuria muutoksia, joita sairaalamaailma on vuosien mittaan kokenut hoidon sisällöstä alkaen: diagnostiikka on kehittyntynyt, magneettitutkimukset, tähytykset, uudet lääkkeet,

tietotekniikka, uudet tilat sekä myös hallinnolliset muutokset sairaalafuusiioineen. Emmekä Lindénin mukaan välty turbulenssilta vastakaan. Tälläkin hetkellä terveydenhuolto ravistelee pandemia, ministeriö miettii sairaanhoitopiirien kohtaloa ja talous ahdistaa. Lindén nostikin esiin sen yhteishengen, joka maakuntaamme elähdytti Turun lääninsairaalaan perustettaessa.

Juhlayleisö sai nauttia myös korkeatasoisesta taiteesta: **Suvi Posio**, piano, ja **Jussi Posio**, viulu, esittivät kevyttä klasista ja Senioreiden **Riitta Vasenkari** ilahdutti lausunnallaan.

Juhla päättyi iloiseen seurusteluun sekä cocktailien ja pikkupurtavan nauttimiseen.

Kristiina Iivanainen (vas.), Leena Suominen ja Riitta Vasenkari nauttivat pöydän antimista ja kiittivät juhlaa arvokkaaksi. Senioreiden toiminnassa heille on tärkeää vanhojen tuttuun tapaamiseen sekä kulttuuritarjontaa.

Myös Irma Laitinen (vas.), Annika Salonen, Asta Helminen ja Mirja Lähdemäki soittavat samaa säveltä: vanhojen työkalujen tapaan ja erityisesti teatterimatkat ovat tuoneet heidät Senioreihin. "Nyt olemme kuin yhtä perhettä", Mirja tuumii, ja taustalla Inkeri Pitkänen vahvistaa saman.

Suu messingillä Sirkka Hallbäckillä ja Matti Sillanpäällä. Kiitosta heruu juhlan herkuista ja Senioreiden monipuolisesta annista. Kumpaakin kiinnostaa kulttuuri, mutta tarjolla on ns. jokaiselle jotakin. Myös he painottavat sitä, että Senioreissa ei kenenkään työtaustalla ole merkitystä.

Juhla huipentui iltakemuihin

TYKSiin Seniorit ry:n 10-vuotisjuhlapäätös oli Hamburger Börsin kauniissa Jugend-salissa. Sali oli täynnä juhlivia senioreita. Tunnelma oli hilpeän juhlallinen, ruoka maittavaa ja sitä oli riittävästi.

Juontajana toimi Leena Uttula ja orkesterina mainio Amar-yhtye. Yhtye on ennenkin esiintynyt juhlissamme kokoonpanossa, **Aaro Kiuru**, **Matti Sillanpää**. Tällä kertaa yhtyeen kolmantena jäsenenä oli **Risto Härkönen**. Kaikki omia senioreita.

Tilaisuudessa julkistettiin myös oma viiri. Numero 1 jäi yhdistykselle, numero 2 Turun yliopistolliselle keskussairaallalle. Sen vastaanotti **Aki Lindén**. Numerot 3 ja 4 pitkään yhdistyksessä toimineille **Inkeri Pitkäselle** ja **Leo Mikkolalle**.

Tilaisuudessa oli mukana myös yhdistyksen perustamiskokouksessa olleita henkilöitä: **Sirkka Hallbäck**, **Asta Helminen**, **Laila Mäkilä**, **Inkeri Pitkänen**, **Aila Salmento** ja **Sirkka Santavuori**. Jokainen sai punaisen ruusun kiitokseksi.

Iltä kului mukavasti syöden ja seurustellen. Välillä saimme kuulla juontajan juttuja ja orkesterin musiikkia. Puheensorina oli valtava, kuten aina, kun tapaamme. Loppuillan yllätyksenä esittivät juhlassa olleet miesseniirit serenadin meille naisille. Voiko juhla paremmin päättyä!

Kiitos juhlijoille ja juhlatomikunnalle. Luulenpa, että juhlaviikko oli onnistunut ja osallistujat tyytyväisiä. Toimikunta sai kotiinsa työpanoksestaan kauniit, pöytiä koristaneet kukka-asetelmat.

Ritva Mäkelä-Lammi
juhlatomikunnan puheenjohtaja

TYKSille luovutetun Senioreiden viirin vastaanotti sairaanhoitopiirin johtaja **Aki Lindén**, Yhdistyksen jäsenistä viiriin saivat **Inkeri Pitkänen** ja **Leo Mikkola**. Fanfaarin soitteli taustalla **Matti Sillanpää**.

Mikä kumman työpanos?

Markku Näveri

Työpanostilasto kertoo sairaalatoimintaan käytetyn työpanoksen suuruudesta. Työpanos saadaan vähentämällä henkilöstöhallinnon atk-järjestelmästä tarkastelujaksone poimituista kaikista voimassa olevista palvelujaksopäivistä kaikki viran- ja toimenhaltijoiden saman ajan poissaolopäivät. Työpanosprosentissa taas lasketaan työpanoksen suhde käytettävissä oleviin virkoihin ja toimiin. Laskentakaavat ja työpanostilastot löytyvät intranetistä: Raportointi/seuranta/Sairaanhoitopiiri/Henkilöstötilastot. Työpanostietoja on kerätty vuodesta 1992 alkaen, kertoo henkilöstösihteeri **Hely Lehtokari**.

Kaavat voivat vaikuttaa korkeammalta matematiikalta. Työpanoslutut antavat kuitenkin käyttökelpoista tietoa sekä sairaanhoitopiirin että yksiköiden johdolle. Lukuihin vaikuttaa mm., paljonko työntekijöitä on tarkasteluajana erilaisilla vapailla, palkallisilla tai palkattomilla, ja onko heille pestattu sijainen vai ei. Myös sellaisten uusien virkojen ja toimien määrä vaikuttaa, mitkä eivät ole heti käytössä.

Tiedot ovat yksi työväline mietittäessä pitkällä tähtäimellä henkilöstömäärää, vakinaisten, sijaisten ja määräaikaisten, niin sh-piiriin kuin yksiköitten tasolla. Niistä saa myös osviittaa henkilöstön saatavuudesta. Työpanoksesta oli viime vuonna vakinaisen henkilöstön osuus vajaat 74 ja määräaikaisten henkilöstön osuus runsaat 26 prosenttia. Lähivuosina on varahenkilöstön määrää kasvatettu, mikä näkyy siten, että vakinaisen henkilöstön osuus työpanoksesta on kahtena viime vuonna noussut.

Toiminnan muutokset vaikuttavat

Henkilöstösihteeri Lehtokari toteaa työpanosta verrattavan talouteen, toimintaan ja sen muutoksiin. Muutokset on hyvä huomioida, koska varsinkin sulut pienentävät prosenttia, ja jos vaikkapa jonkin klinikan potilasmäärä kasvaa merkittävästi vaatien lisähenkilöstöä tai sijaisia, se heijastuu kasvattavasti työpanokseen.

Talousarviossa työpanos perustuu edellisen vuoden työpanokseen lisättyinä uusien virkojen ja toimien määrällä. Siksi se nousee vuosittain tasaisesti, onhan uusia vakansseja perustettu satakunta vuodessa, Lehtokari taustoittaa. Jos työpanos nousee tätä enemmän, on aihetta pohtia, onko tilanne hallinnassa. Varsinkin jos prosentti nousee yli sadan, sillä silloin on ehkä palkattu uusia henkilöitä yli sovitun, varahenkilöt käytetty ja sijaisia on runsaasti. Tällöin talousmittarit vilkuttavat punaista. Ohjenuoranahan on aina talousarvion riittävyys.

Sh-piirin johtoryhmä seuraa työpanosraportteja kuukausittain. Talousjohtaja **Anne Lindqvist** tiivistää työpanosprosentin kertovan johdolle, kuinka paljon henkilöstöä on ollut töissä suhteutettuna organisaatiolle vahvistettuihin virkoihin ja toimiin.

– Tavoitetaso on määritelty pitkän aikavälin kehityksen perusteella 92 prosentiksi, Lindqvist valottaa. Maallikkohan voisi otaksua ideaaliprocentin olevan sata, mutta se ei ole tavoiteltavaa, koska silloin joko kaikki olisivat töissä tai poissaolijoilla sijainen. Tämä ei olisi taloudenpidon kannalta mielekäästä, esimerkiksi palkkakustannusten suhteen.

Sh-piirin kokonaistyöpanosprosentti tämän vuoden tammilokakuussa oli 91,4, eli varsin lähellä optimia. Isohkojakin yksikkökohtaisia eroja tosin on.

TYKSin kirurgian klinikan ylihoitaja **Ritva Kosklin** kertoo käytännön kokemuksistaan: –Vertailemalla työpanostilaston antamia tietoja pitkällä aikavälillä saadaan käsitystä työpanoksen kehityksestä. Akuuttiin tilanteeseen, jossa tarvitaan reaaliaikaista tietoa henkilökuntamäärästä eri yksiköissä tietynä aikana, työpanostilasto ei tuo apua.

– Työpanostilaston tiedot ovat arvokkaita, mutta eivät riitä yksinään esim. palkkamenojen arvioinnissa. Toimintaa pitää tuntea laajemmin, jotta voi ymmärtää työpanostilaston tietoja ja muutoksia niissä. Työpanokseen vaikuttavat mm. tilapäiset ruuhkahuiput, joissa on välttämätöntä palkata lisähenkilökuntaa turvallisen potilashoidon toteuttamiseksi. Työpanosta ja siinä tapahtuneita muutoksia tarkasteltaessa olisikin kyettävä aina vastaamaan kysymykseen: mistä muutokset johtuvat?

Osastonhoitaja Merja Koivu (vas.) sekä sairaanhoitajat Jaana Grönholm ja Sirpa Mäki-Moijala osaston kanssiassa. Tällä kertaa ei puhuttu työvuorolistoista.

Ennustajan lahjat tarpeen työvuorolistan teossa

Markku Näveri

– Työvuorolistan laatiminen on vähän kuin pasienssin peluuta tai palapelin kokoamista, kuvailee TYKSin sisätautien klinikan vuodeosasto 011:n osastonhoitaja **Merja Koivu**.

Kovin paljon työvuorolistojen teosta ei ole mustaa valkoisella. Merja mainitsee Palvelussuhdeasiain käsikirjan, sairaanhoitopiirin työaikoja koskevan yleiskirjeen sekä kunnallisen työ- ja virkaehtosopimuksen. Työvuorosunnitteluojelmaan on sisäänrakennettu työ- ja virkaehtosopimuksen säännökset työajoista, ohjelma hälyttää ja herjaa laittomat suunnitelmat.

– Tässä suhteessa jokaisella osastolla taitaa olla oma kulttuurinsa, etenkin vuosilomien, juhlapyhien ja vastaavien suhteen. Listojen teossa hyödynnetään paljolti perinnettietoa, sitä kuuluisaa hiljaista tietoa, Merja kertoo. Myös toisten yksiköiden hyviä käytäntöjä ja suunnittelutapoja jaetaan, varsinkin kun henkilökunta siirtyy työyksiköstä toiseen. Työvuoroja 011:llä laativat myös apulaisosastonhoitaja ja valvonnan vastaava sairaanhoitaja.

Osastolla on 36 potilaspaiikkaa, joista 5 sydänvalvonnassa. Osastonhoitajan ja apulaisosastonhoitajan lisäksi sairaanhoitajia on 29, heistä 2 varahenkilöä. Perushoitajia on 6 ja osastonsihteeireitä 3. Työvuorolistan laadinnan lähtökohdista on osaston toiminta, ja Merjan osastolla kaikki lähtee sydänvalvonnasta. Sinne on aina turvattu riittävä määrä kokenutta ja ammattitaitoista henkilökuntaa. Vasta kun työvuorolista on siltä osin valmis, on varsinaisen vuodeosaston vuoro.

Toiveet toteutuvat

Lista tehdään MD-Titania-ohjelmalla kahdeksi kolmeviikkojaksoksi kerrallaan. Yhteen jaksoon kullekin osu keskimäärin 4-6 iltavuoroa, 2-3 yövuoroa ja 1 vapaa viikonloppu.

– Kovin pitkiä välejä viikonloppuvapaissa pyritään välttämään, ja henkilöstön toiveita kuullaan tasapuolisesti, osastonhoitaja sanoo.

Onkin harvinaista, etteivät työvuoro-toiveet toteutuisi. Kolmivuorotyön raskaus tunnetaan, joten myös työntekijän ikä, jaksaminen ja pitkät työmatkat pyritään huomioimaan. Osa henkilökunnasta kokee hyväksi ns. ergonomisen työvuorojen jaksottelun: aamu-ilta-yö. Osastolla on myös kaksi sairaanhoitajaa, jotka tekevät pelkkää yövuoroa.

– Kokemusta ja osaamista pitää aina olla vähintään minimimäärä, samoin sairaanhoitajia ja perushoitajia sopivassa suhteessa, Merja tiivistää. Osastolla hoidetaan äkil-

isesti sairastuneita sydänpotilaita, ja heitä on oltava valmis vastaanottamaan ja hoitamaan kaikkina vuorokauden aikoina. Minimimiehityksen toteutuminen on ajoittain ongelmallista pienen henkilökuntamäärän vuoksi. Työvuorolistojen suunnitteluvaiheessa joudutaan turvautumaan sisätautien klinikan varahenkilöstöön, heitähän on tarkoitus käyttää äkillisissä poissaoloissa.

Osasto 011:llä on käytäntönä, että vapailta tullaan iltavuoroon. Tällöin tulijat saavat hyvän raportin ja tutustuvat uusiin potilaisiin. Koivun Merja toivoisikin raportointikäytännön kehittämistä, jolloin hyvä raportointi helpottaisi ja tukisi vapaampaa työvuorojen suunnittelua.

Sijaisuuksia, sijaisuuksia

Merja Koivun osastolla on kautta vuoden vähintään kaksi sairaanhoitajaa vuosilomalla, joita omat varahenkilöt paikkaavat. Pitkiä sijaisuuksia, virkavapauksia, äitiyslomia tai hoitovapaita, on tämän kokoisella henkilökunnalla jatkuvasti, nyt osastolla työskentelee viisi sairaanhoitajaa pitkässä sijaisuudessa. Kesällä on 7-8 sairaanhoitajaa yhtä aikaa lomalla, joten sijaisia tarvitaan aina enemmän.

Pitkät sijaisuudet tiedetään yleensä ennakoon, mutta kun lisänä on äkillisiä sairastumisia, loukkaantumisia tai vaikkapa yllättävä hääkutsu, luvassa voi olla hankaluuksia. Yleensä hoitajat ovat joustavia ja kollegiaalisia, työvuoroja vaihdetaan poissaolojen vuoksi tai jos työkaveri henkilökohtaisesta syystä haluaa vaihtoa.

Kuluneesta syksystä on Merjan mukaan selvitty hyvin, sijaisuudet on täytetty ja varahenkilöstöä on voitu käyttää tarkoituksenmukaisesti äkillisiin poissaoloihin, mutta viime keväänä oli vaikeampaa. Myös joulun listanlaatijalle ongelmallinen, koska ulkopuolisia sijaisia ei säästötavoitteista johtuen saa palkata. Joulunajan ylimääräiset vapaat henkilökunnalle pitää antaa, ja tietysti henkilökunnasta useat haluaisivat viettää kotijoulun.

– Joskus listan tekijän olisi hyvä omata ennustajan lahjoja, eikä lista aina ihan nappiin menekään. Työvuorolistat ovat osastolla yleinen puheenaihe, ja palautettakin tulee, Merja tietää. Lista ei kuitenkaan ole kiveen hakattu, vaan tarpeen vaatiessa muutokset ovat mahdollisia. Toimivan kuusiviikkoislistan valmistumisen Merjalta kuluu kolmen työpäivää. Työvuoroihin joutuu kuitenkin palaamaan lähes päivittäin äkillisten muutosten, esimerkiksi sairastumisten tai muuttuvan potilastilanteen vuoksi.

Ensimmäinen MediMerc-todistus Tiina Leistevuolle

Markku Näveri

MediMerc on Turun yliopiston ja Turun kauppakorkeakoulun yhteistyössä toteuttamaa johtamiskoulutusta ja -tutkimusta terveydenhuollon ammattihenkilöille sekä muille sosiaali- ja terveydenhuollon esimiestehtävissä työskenteleville, kuten hallinnon ja tukipalveluiden edustajille. Koulutus aloitettiin syksyllä 2008.

VSSHP:n henkilökunnasta on syksyn 2008 ja vuoden 2009 koulutuksissa ollut yhteensä noin 170 kurssilaista. Osa useammallakin kurssilla, joten varsinainen henkilömäärä on pienempi.

Yhteensä 42 henkilöä on rekisteröitynyt sosiaali- ja terveydenhuollon 30 opintopisteen laajuista johtajan pätevyyttä suorittamaan: 21 lääkäriä ja 21 hoitajaa tai muuta. Sh-piirin johtoryhmä on päättänyt, että myös ensi vuonna voi aloittaa uusi 20 opiskelijan ryhmä.

Teoriaa käytäntöön

Ensimmäisenä opinnoistaan sai todistuksen **Tiina Leistevuo**. Hän toimii yleislääketieteen yksikön sivuvirkaisena ylilääkärinä ja on virkavapaana kuntoutusklinikan ylilääkärin virasta.

– Johtaminen on oma ammattinsa siinä kuin lääkärintenkin työ. Voidakseen olla kelpo johtaja, täytyy opiskella johtajan ammatti, Tiina perustelee mukaan lähtöään. Hän pitää tärkeänä, että nykyaikainen johtamistieto viedään käytännön työhön. Teoreettinen tieto parantaa todennäköisyyttä kehittää käytännön työtä yksikössä.

Tärkeä painopistealue on ollut strategiaopinnot. Tiinan opintokokonaisuuteen kuuluva portfolio työ painotti strategian viemistä käytäntöön. Strategian on hänen mielestään palveltava ihmisläheistä toimintaa työyhteisössä.

Tiinan mukaan strategiaa, tai toimintasuunnitelmaa, voi pitää merkittävänä toiminnan menestystekijänä tulevaisuu-

desa. Nykyisessä taloudellisessa tilanteessa sen merkitys korostuu. Hänen portfoliotyönsä käsitteli VSSHP:n toimintasuunnitelman viemistä osaksi käytäntöä.

– Toimintasuunnitelman siirtäminen ja versiointi tulosyksikön kunkin henkilöstöryhmän ja organisaatiokulttuurin tarpeisiin soveltuvaksi, jokapäiväisen työn kiinteäksi osaksi, on haaste, mutta mielestäni yksi tulevaisuuden menestystekijä, Tiina puntaroi. Opintokokonaisuuden hän sanoo opettaneen, että johtaminen on yhteistyötä ja johtajan vaikutusmahdollisuuksien rajat määrytyvät työyhteisön osaajien kautta. Saavutukset ovat tiimin yhteisiä. Toinen tärkeä näkökulma, joka opinnoista syntyi, on ajatus, että yksi jo omaksuttu johtamismalli ei käytännössä riitä.

Tiina Leistevuo kiittää MediMerc-koulutuksensa ohjaajaa, tulosyksikön johtaja **Hanna Mäkäräistä** professionaalista ja kannustavasta ohjauksesta, ja juuri hänen kehoituksestaan Tiina mukaan lähtikin.

Yksilöllistä koulutusta

Tiinalle todistuksen 6. marraskuuta ojentanut MediMerc-koulutuksen johtaja professori Risto Tuominen markkinoi:

– Kaikki kurssimme kuin myös laajemmat koulutuskokonaisuudet suunnitellaan yhteistyössä terveyspalvelujärjestelmän edustajien kanssa. Jokainen koulutettava valitsee sellaisia kursseja, jotka parhaiten palvelevat hänen omaa kehittymistään. Annamme tarvittaessa yksilöityä opastusta eri vaihtoehdoista. Näin pyrimme varmistamaan sen, että kaikki koulutettavat saavat itselleen sopivimman koulutuskokonaisuuden.

– Erityisesti meitä ilahduttaa kurseilla nimettömänä keräämämme palautteen taso. Kurssilaiset ovat olleet tavattoman tyytyväisiä saamaansa koulutukseen. Emme silti jää laakereilla lepäämään, vaan pyrimme jatkuvasti yhteistyössä laajentamaan ja terävöittämään koulutustamme.

Yhdistyksemme monipuoliset ja onnistuneet 10-vuotisjuhlalat on vietetty. Kiitos kaikille osallistuneille. Alkuvuodesta monipuolinen ohjelmatarjonta jatkuu.

Tammikuu:

11.1.–22.2. maanantaisin klo 10 Liikunnallinen jaosto järjestää "Hyvää oloa yhdessä"-teematunnit Elixia Jokivarressa, os. Itäinen Rantakatu 60. Teematunteja on 7 sisältäen mm. selän hyvinvointia ylläpitävää liikuntaa sekä pilates- ja joogapohjaisia harjoitteita. Tunnit sopivat kaikille. Vähimmäisosallistujamäärä on 10. Kurssimaksu on 105 € ja se maksetaan yhdistyksen tilille TSOP 571083-226365 käyttäen viitenumeroa 11011004. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 4.1. mennessä Inkerille, p. 044 033 0595.

• 19.1. Ti klo 12. Hengellinen piiri A-sairaalan pääsisäänkäynnin luona olevassa Hiljaisessa huoneessa
• 23.1.La. klo 19. Retki- ja juhlaaosto: Menemme katsomaan Turun kaupunginteatterin suosittua musikaalia "Laulavat sadepisarat". Tiedustelut Leena Urtulalta, p. 044 033 1878. Hinta jäsenelle 30 € ja ei-jäsenelle 35 €. Maksu käyttäen viitenumeroa 2301105 heti ilmoittauduttuasi.

Helmikuu:

• 2.2. Ti klo 12. Hengellinen piiri: Kuten edellä
• 2.2. Ti klo 13. Käden taitojen jaosto.
Soita ja tiedustele tarkemmin: Tuija Taipale, p. 0400 934 987.
• 16.2.Ti klo 12 Hengellinen piiri: Kuten edellä.
• 16.2.Ti klo 12 Retki- ja juhlaaosto järjestää tutustumislaisuuden Turun Tuomiokirkkoon Aiju von Schönemanin opastamana. Tilaisuus on jo täynnä, mutta jos on riittävästi kiinnostusta niin myöhemmin pyritään järjestämään toinen vastaava tilaisuus. Tiedustelut Terttu Henriksoneille, p. 044 033 0773.

Leo Mikkola
puheenjohtaja
p. 044 383 8387
leomikkola@hotmail.fi

Taru Luukkala-Viitanen
sihteeri
p. 044 033 1464
taru.luukkala@kolumbus.fi

Tuula Ojasta lukuun ottamatta kaikki Superin hopeisen ansiomerkin saaneet ennättivät yhteispotrettiin.

Super-juhlalat

Ei marraskuun sateinen ilma eikä pimeyskään lannistanut tunnelmaa kun TYKSin Superin ammattiosasto 607 vietti 30-vuotisjuhliansa 20.11.09.

Turun Linnan Juhana Herttuan holvikellariin kokoontui iloista, reipasta ja osavaa jäsenistöä viimeistä istuinsijaa myöten.

Tilaisuus oli lämmin ja tunnelma kodikas, oli lupa unohtaa arki hetkeksi. Saimme nauttia maukkaista pöydänantimista ja leppoisasta yhdessäolosta. Erityisen hienoa oli huomata, miten lähi- ja perushoitajat arvostavat omaa työtään ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriä työnantajana. Tunnelmaa kohotti myös illan juontajana ja trubaduurina toiminut Pekka Railamaa.

Super-liiton tervehdyksen toi aina niin aurinkoinen **Maria Erkheikki-Kurtti**.

Tilaisuus huipentui hopeisten ansiomerkkien jakoon ammattiosastotyössä kunnostautuneille. Ammatillinen edunvalvonta on monimuotoista ja vaativaa niin yksilö- kuin ammattiosastotasollakin.

Arki koittaa ja työ jatkuu. Ponnistelemme ammattiosastona jäsenten edunvalvonnan huomioimiseksi. Ammattiryhmänä meillä kaikilla on yhteinen tavoite: laadukkaan hoidon tarjoaminen toimialueemme asukkaille.

Hopeisen ansiomerkin saaneet:

• Jaana Dalen • Tuula Ihamäki • Sirpa Mäkelä
• Tuula Ojanen • Tuula Paakki • Arja Peipponen
• Paula Varpula • Irmeli Kuusela

Irmeli Kuusela

Kuva: Markku Näveri

Tiinan ja todistuksen malja. Sen kohottavat vas: konservatiivisen hoidon tulosryhmän johtaja Hanna Mäkäräinen, ylilääkäri Tiina Leistevuo, koordinaattori Raija Lietzén, projektisihteeri Riikka Poola ja professori Risto Tuominen.

VÄITELLEITÄ

LL Jenni Aittokallion väitöskirja, suomenkieliseltä nimeltään Unenaikainen transkutaaninen hiilidioksidimittaus ja sydän- ja verisuonitautien varhaismuutokset pre- ja postmenopausaalisilla naisilla, tarkastettiin 27. marraskuuta. Aittokallio toimii erikoistuvana lääkärimä TYKSin fysiatrian yksikössä. Väitös kuuluu fysiologian alaan.

TkL Tommi Noposen väitöskirja, suomenkieliseltä nimeltään Laitetekniikkaa ja menetelmiä taajuusalueen lähi-infrapunaspektroskopiaan ja monimenetelmätutkimuksiin, tarkastettiin 11. joulukuuta. Noponen toimii fyysikkona PET-keskuksessa. Väitös kuuluu lääketieteellisen tekniikan alaan.

Allt flera epikriser också på svenska

På ÅUCS är man inte i färd med någon nedmontering av svenskan, tvärtom. De två översättarna har fullt upp med den allt stridare strömmen av dokument som skall översättas till svenska.

Mathias Luther

Det är främst antalet epikriser som har blivit allt flera. Med en månad kvar av året kan det slutliga antalet för 2009 bli 2 300 eller till och med 2 400, medan det i fjol var 1 551 och året innan 1 331.

– Epikriserna är nu tre fjärdedelar av vårt jobb, säger översättaren **Rea Telenius** som jobbat på ÅUCS sedan 1991.

Hon tror att ökningen kan bero på att man gjort reklam för möjligheten att få översättningar gjorda.

– Vi brukar räkna med att en person hinner översätta 5-6 epikriser per dag och nu börjar taket vara nått, säger Telenius. Hon delar sedan tre år arbetet med den yngre kollegan **Per-Mikael Jansson**.

I år har det dessutom varit en efterfrågetopp på sommaren trots semestrarna.

Knopp och knä

Vanligen är en epikris kort men den kan också vara 20 sidor.

– Om den är så långa så lägger vi den åt sidan för att få undan de mera brådskande, säger Telenius.

Sådana finns också. Ofta vill avdelningen ha översättningen redan samma dag.

– En direkt tidsgräns finns för epikriserna till Åland, de skall vara levererade till ÅHS tio dagar efter den sista händelsen som antecknats, påpekar Jansson.

Översättarens viktigaste källor finns nu på nätet. Duodecims ordlistor är i flitig användning.

– Men läkarna använder också mycket som helt enkelt är deras egen jargong inom någon specialitet och lite egna förkortningar. Det är svårare att komma underfund med, säger Telenius.

– Så som uttrycket 'YJS onnistuu'. Det tog ett tag att förstå att det betyder 'yhdeällä jalalla seisominen onnistuu' – patienten kan stå på ett ben, skrattar Telenius.

– Vi har gjort en liten egen ordlista över sådana här speciella uttryck och förkortningar som vi är stolta över.

Den lilla listan är nästan hundra sidor lång.

Men också några mycket vanliga ord kan vara svåra, framför allt jalka och käsi. Avses ben eller fot, arm eller hand? Det måste man alltid försöka komma underfund med.

– Ett problem är att vi inte ser patienten och inte vet hur de procedurer som beskrivs går till, och vi är ju inte några medicinska specialister.

Det är inte patienterna heller, och då det går att välja använder Telenius hellre en svensk term än en latinsk.

Serviceform

Översättningen går praktiskt taget alltid från finska till svenska eftersom epikriserna skall dikteras på finska.

– I vissa fall kan vi översätta en epikris också till engelska, om det t ex gäller en turist, men om det är en finländare tackar vi nej till det. Meningen är att vi betjänar på nationalspråken finska och svenska, inte att vi är en översättningsbyrå, säger Telenius.

Förutom epikriser översätts olika instruktioner och så beslut och protokoll som enligt lag måste vara på båda språken. Till det kommer vissa utlåtanden och matrikelutdrag.

Tvåspråkiga Åbolands sjukhus sköter sitt material själva men däremot gör ÅUCS översättare allt mera för Salo sjukhus som har patienter från Kimitoön.

– Ett problem i jobbet är att det inte går att förutse och själv reglera mängden just alls, säger Telenius.

– Vi kan bara försöka prioritera. I allmänhet översätter vi bara själva epikrisen och inte till exempel operationsberättelser, på det sättet gallrar vi lite.

Samma språk

Telenius och Jansson har sporadiska kontakter med översättare vid Helsingfors och Nylands sjukvårdsdistrikt och Jansson har varit till Åland för att bekanta sig med språkbruket och behoven vid ÅHS.

– Kommunförbundet ordnar översättarseminarier vanligen vartannat år.

– Vi bör kunna ha gemensamma terminologier så att inte sjukvårdsdistrikten går skilda vägar, säger Telenius.

SANASTOJA

Epikris – hoitotiivistelmä

Jargong – ammattislangi, ryhmän sisäinen puhetapa

Prioritera – asettaa tärkeysjärjestykseen

Sporadisk – satunnainen

Översättare – kielenkääntäjä

Efterfrågan på Rea Telenius och hennes översättarkollegas tjänster har vuxit dramatiskt i år.

Bild: Martin Luther

Bild: Martin Luther

Lauri Tanner vill finslipa den svenska servicen bland annat med tanke på samarbetet med Vasa.

Nytt Vasa-samarbete ger lyft för svenskan

Martin Luther

ÅUCS specialansvarsområde som omfattar Egentliga Finlands och Satakunta sjukvårdsdistrikt är landets minsta. Därför är det motiverat att söka samarbete utanför, säger förvaltningsdirektör **Lauri Tanner**.

Vasa har intresse av att starta medicinsk utbildning för att stärka sitt distrikt. Åbo har intresse av att få ett större underlag för sitt specialansvarsområde. I praktiken betyder det att en del av medicinestuderandena vid Åbo universitet kunde avlägga en del av sina studier i Vasa, och att patienter som vill kan få vård i Åbo istället för i Vasa.

Ett föravtal om samarbetet har godkänts av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts styrelse.

Större cirklar

Vissa speciella vårdformer behövs så sällan i ett litet specialansvarsområde att de medicinskt och ekonomiskt råkar i farozonen. Då Tanner motiverar avtalet för styrelsen skriver han att det också kan vara nödvändigt för att trygga undervisningen och forskningen vid sjukhuset.

Främst gäller det ÅUCS. Men med stöd av avtalet kan en Vasa-patient också söka sig till Åbolands sjukhus.

– Det kan vara intressant till exempel på grund av någon lång kö i Vasa, säger Tanner.

Föravtalet om samarbetet är nu godkänt. Vasa får i samma veva ett likadant avtal med Satakunta sjukvårdsdistrikt och har sedan tidigare sådana avtal med flera andra distrikt.

Fråga genast

Ett utvidgat samarbete med Vasa betyder att ÅUCS måste fortsätta att utveckla den svenska servicen. Lauri Tanner vill låta göra en plan för det fortsatta arbetet.

– Det blir en strategisk plan på tjänstemannanivå som kartlägger vilka brister det finns och vilka åtgärder som behövs.

– Framför allt tror jag att vi kan bli bättre på att integrera språkaspekten i vården från början, alltså att genast ta reda på vilket modersmål patienten har och försöka använda det, säger han.

Tanner föregår själv med gott exempel och väljer att bli intervjuad på svenska. Den flyter alldeles obehindrat.

Svensk service behövs som alltid också för landskapets egen befolkning och för vården av ålänningarna. De köper vård från Åbo för nästan 2 miljoner euro årligen, främst cancervård.

De extra kostnaderna för den svenska servicen är mycket rimliga, tycker Lauri Tanner. Drygt 200 ÅUCS-anställda får språktillägget på omkring 22 euro per månad, och de två översättarna kostar kanske 80 000 euro per år. Sammanlagt 133 000 alltså.

I budgeten för 2010 beräknas sjukvårdsdistriktet använda nästan 512 miljoner euro nästa år.

Kuva: Markku Näveri

Henkilöstösihteeri Saija Jokinen on tyytyväinen sähköiseen aloitejärjestelmään, mutta lupaa vielä vähän hienosäätöä.

Aloitteellisuus kannattaa

Markku Näveri

Maaliskuusta voimassa ollut sairaanhoitopiirin uusi aloitesääntö sekä samoihin aikoihin käyttöön otettu sähköinen aloitelaatikko ovat tuottaneet kelpo tuloksia. Henkilöstösihteeri Saija Jokinen kertoo marraskuun loppuun mennessä kirjanneensa 41 aloite-ehdotusta. Lisäys on huomattava verrattuna perinteisiin aloitelaatikoai-koihin.

– Nyt ovat myös karsiutuneet asiattomat viestit, jotka toisinaan olivat aloitelaatikoiden ainoita ”terveysiä”, Saija lisää.

Kaikki aloitteina jätetyt ehdotukset eivät kuitenkaan ole välttämättä aloitteita, sillä niiden on täytettävä tietyt kriteerit. Aloitettahan voidaan kuvata mm. parannus- tai toimenpide-ehdotukseksi, jonka ansiosta palvelumme tai toimintamme kohenee, laatu tai tuottavuus paranee tai turvallisuus ja viihtyvyys lisääntyvät. Pelkkään epäkohtaan puuttuminen ei tuo aloitepalkkiota, vaan käyttökelpoinen ratkaisu perusteluineen. Keittiön antimista ei juurikaan kannata väsäätä aloitetta, sillä sellaiset ovat pikemminkin palautetta, jonka voi osoittaa suoraan ruokahuoltoon. Mutta käsitellyttä ei yksikään ehdotus jää.

– Vaikka ehdotus ei olisikaan aloite, se voi sisältää aivan toteuttamiskelpoisen idean, vaikkapa jonkin vian korjaamiseksi. Siksi ne lähetetään aina tiedoksi asianomaiseen yksikköön, Saija kertoo.

Pitkähkö prosessi

Sairaanhoitopiirin yhteistyötoimikunnan sihteerinä Jokisen Saija ottaa vastaan aloite-ehdotukset. Ensin ne käsittelee aloitetyöryhmä tehden esityksen jatkotoimista. Esitys viedään yhteistyötoimikuntaan, joka päättää ehdotusten

hyväksymisestä aloitteeksi. Sen jälkeen näistä pyydetään lausunto yksiköltä, jota aloite koskee. Lausunnot kiertävät aloitetyöryhmän kautta yhteistyötoimikunnalle, joka päättää aloitteen kohtalosta: esitetäänkö sen käyttöönottoa ja palkitsemista sekä mikä on palkkion määrä. Lopullisen päätöksen tekee toimialajohtaja.

Prosessi on pitkähkö, parisen kuukautta, mutta sen vaiheet kirjataan diaarioon ja aloitteen tekijä pidetään ajan tasalla. Ja vaikka ehdotusta ei katsottaisi aloitteeksi, sen tekijää informoidaan aina.

Käsittelyn kestosta johtuen 41 tulleesta ehdotuksesta 14 on käsitelty loppuun, ja niistä yhteistyötoimikunta on esittänyt palkittavaksi kaksi: laboratorionäytteiden alumiinisten pakkauspurkkien uusiokäyttöä sekä silmäklinikan makulapoliklinikan hoitajavastaanottoa koskevat aloitteet.

Saija on tyytyväinen uuden aloitejärjestelmän ensikokemuksiin ja pitää sitä hyvänä tapana saada asioita eteenpäin. Määrä ja laatu ilahduttavat, ja aivan ”turhat” ehdotukset ovat minimissä. Negatiivista palautetta ei ole kantaunut, sen sijaan on kysely, onko aloite-ehdotus tullut perille tai missä vaiheessa käsitellyn. Kiinnostusta siis on.

Toistaiseksi tulleet ehdotukset ovat olleet varsin TYKS-painotteisia. Niinpä Saija toivoisi aluesairaaloissakin otettavan aloitteenkumahdollisuus omaksi. Hän haluaisi myös kehittää koko prosessia vieläkin läpinäkyvämmäksi. Samoin aloitesivulle olisi hyvä saada lista tehdyistä aloite-ehdotuksista, jotta emme turhaan haaskaisi panoksia samojen aloitteiden tekoon.

ALOITELAATIKKO:

Intranet: Henkilöstöasiat/Aloitteet

Aloitetoiminnan sääntö: Intranet: Tiedotus/Yleiskirjeet/Yleiskirjeet 2009 (Yleiskirje nro 13)

Palkintosadetta

Kliininen silmä -palkinto Eeva Vainiolle

Turun yliopiston lääketieteellinen tiedekunta jakoi kaksi palkintoaan ansioituneille tyksiläisille Turun lääketieteen päivien avajaisissa 3. marraskuuta.

Tiedekunnan Kliininen silmä -palkinnon saanut ihotautiopin dosentti Eeva Vainio työskentelee erikoislääkärinä TYKSin ihotautien klinikalla.

Palkitsemisperustelujen mukaan Vainio on kyennyt van-kan kliinisen kokemuksensa ansiosta hyödyntämään syvällistä akateemista kiinnostustaan ja tietämystään käytännön diagnostiikka- ja hoito-ongelmien ratkaisemiseksi. Hän on myös innostunut jakamaan tietämystään eteenpäin ja on pidetty ja arvostettu opiskelijoiden ja erikoistuvien lääkärien opettaja.

Erikoislääkäripalkinto Virpi Rantaselle

Turun yliopiston erikoislääkärikouluttajan palkinnon saanut dosentti Virpi Rantanen toimii puolestaan naistentautien ja gynekologisen syövän erikoislääkärinä TYKSin naistenklinikalla.

Palkitsemisperustelujen mukaan Rantanen on toiminut poikkeuksellisen määrätietoisesti ja säännöllisesti erikoistuvien lääkäreiden kouluttajana. Tässä tehtävässä hän on onnistunut koulutettavien antaman palautteen mukaan loistavasti.

Duodecim-tunnustus-palkinto Ilkka Kantolalle

Lääketiedepäivien yhteydessä jaettiin myös Turunmaan Duodecim-seuran tunnustus-palkinto. Vuodesta 1991 alkaen seura on jakanut tunnustus-palkinnon ansioituneelle kliinikko- tai tutkijalääkärille. Vuoden 2009 tunnustus-palkinnon saaja on dosentti Ilkka Kantola.

Vuodesta 1983 Kantolan työpaikka on ollut TYKSin sisätautien klinikka, jonka hallinnollisena osastonylilääkärinä hän on vaikuttanut vuodesta 2005. Ilkka Kantola on ansioitunut sekä kliinikko-, opettaja-, tutkija- että hallintolääkärinä. Hänen erityisalaansa on verenpainetauti.

Sähköiselle dokumentointihankkeelle pronssia

VSSHP:n hallinnoima ja sosiaali- ja terveystieteiden tukema valtakunnallinen sähköiseen hoitotyön dokumentointiin liittyvä hanke on saanut kolmannen palkinnon sairaala-alan tietotekniikkaan liittyvässä IT@2009 Trophy –kilpailussa. Kilpailuun osallistui 78 eri projektia. Näistä valittiin 22 esiteltäväksi Brysselissä, jossa myös palkinnot jaettiin 30. lokakuuta. Hankkeen johtajana toimii ylihoitaja Kaarina Tantt, projektipäällikkönä Reetta Rusi ja projektisuunnittelijana Tiina Hassinen. Kiitokset kuuluvat myös pilottiosastojen 611/013, 620 ja 214 hoitohenkilökunnalle.

SARVESTA HÄRKÄÄ

Päluottamusmiehet kirjoittavat tällä palstalla vuorotellen ajankohtaisista aiheista.

Mika Rönnholm
TNJ:n päluottamusmies

Pari sanaa ... paikallisesta sopimisesta.

Otsikko on mukaelma paljon herkemästä ja runollisemmasta otsikosta mutta jos jätän sen niille, jotka siitä jotain ymmärtävät. Itse yritän selvittää vain niin epäesteettistä asiaa kuin sopimisesta. Tosin lemmessä tarvitaan toki erittäin paljon sopimisen kahta perusasiaa, joista jäljempänä.

Paikallinen sopiminen tässä yhteydessä tarkoittaa kunnallisen pääsopimusvinaan mukaista työnantajan ja työntekijäjärjestöjen välistä paikallisesti sovittavaa virka- ja työehtosopimusta.

Sopiminen vaatii aina periaatteessa kahta asiaa – halua ja mahdollisuutta. Niitä tarvitaan myös aina paikallisessa sopimisessa. Ensinnäkin yleensä

halu edellyttää varsinkin työnantajan tarvetta tai halua sopia jostain valtakunnallista sopimusta paremmasta työehdosta. Tosin nykyinen lama on taas tuonut tarpeen yrittää sopia heikennyksiä, ja se on enemmän sitten kiinni työntekijäjärjestöjen halusta. Toinen merkittävä asia on tietysti myös, että asia on sellainen, että siitä on mahdollista tehdä Kunnallisesta yleisestä virka- ja työehtosopimuksesta (KVTES) poikkeavaa käytäntöä.

Toisen lähtökohdan paikalliseen sopimiseen tuo aina se, että samasta asiasta voi olla täysin toisistaan poikkeavia paikallisia sopimuksia, esimerkiksi eri sairaanhoitopiirien välillä. Eroavaisuudet ovat aina lähtöisin paikallisista erityispiirteistä. Vertailu sinänsä voidaan tehdä vain suhteellisen homogeenisen joukon kesken.

Viimeisin paikallisista erityispiirteistä johtuen muista vastaavista sopimuksista mahdollisesti poikkeava sopimus on piirin uusi hälytysrahasopimus. Se on hyvä esimerkki halusta ja tarpeesta ja sen vaikutuksesta. Piirin alueella

on vuoden aikana tuhansia kertoja tarve saada työntekijä muuttamaan vuorojaan tai tekemään ylimääräisiä vuoroja, siis tarve sopimiseen on selvä. Toisaalta, koska käyttötarve on niin suuri, työnantajan halu suurempiin korvauksiin laskee kustannusten noustessa. Ja toisin päin, järjestöillä on halu saada mahdollisimman kannustava sopimus ja siinä suurin apu on rahallinen korvaus. Toisaalta sopimus sisältää edelliseen verrattuna muutamia parannuksia, joten tarve parempaan on myös ilmeinen. Hälytysraha on pääsopimuksen mukaan sovittavissa oleva asia, joten se puoli on kunnossa. Lopulta halu ja tarve saavuttivat tasapainon ja uusi sopimus syntyi.

Kyseisen sopimuksen parannus pähkinänkuoressa: parempi rahallinen korvaus, voimassa koko vuoden, 3 tunnin sääntö, erikoishälytysrahan osalta maksu välittömästä lähtemisestä eikä työaikavaatimusta. Aina toki voidaan sanoa, että muualla asiat näyttävät olevan paremmin, mutta lähtökohhta on aina se paikallinen tarve sekä halu ja siitä syntyvä paikallinen kokonaisuus.

Joulu on joulu osastollakin

Markku Näveri

Laitoshuoltaja **Ulla Lehtovirran** 17-vuotiseen TYKS-uraan mahtuu monta sairaalajoulua. Kirurgian klinikan neurokirurgian osasto 210:n kolme laitoshuoltajaa vuorottelevat sulassa sovussa siten, että yksi saa aina jouluvapaan.

– Systeemi pyörii mainiosti, meillä on niin hyvä henki, Ulla heläyttää

Ullan jouluputki alkaa aatonaattona. Jouluaattona hän työskentelee aamuvuorossa ja joulupäivänä iltavuorossa. Näin aattoilta kuluu sentään läheisten parissa.

Ullan joulutunnelmaan virittäytyminen alkaa jo aamulla bussissa matkalla työhön. Valoissa kylpevä kauppatori ja tuomiokirkko matkan varrella luovat joulun tuntua.

– Sairaalan ankeassa käytävässä voi vähän sapettaa, mutta kun osaston oven avaa, on kuin kotiin tulisi, Ulla nauraa. Osasto on somistettu joulukuusiin, koristein ja kynttilöin, ja myös omaiset ovat usein tuoneet potilaille jotain joulusta kertovaa, kuten pikkukuusia tai enkeleitä.

Osastolla on raskashoitaisia potilaita, eikä se tyhjene koskaan, vaikka jouluisin mahdollisimman moni kotiin pääseekin.

Laitoshuoltajan työkään ei jouluna muuksi muutu. Mutta jos yksi potilashuone on vähemmän siivottavana, säästyneen ajan voi käyttää potilaiden kanssa juttelemiseen ja läsnäoloon. Sitä ei ole koskaan liikaa.

Myös jouluaateria ruokasalissa ja kuorovierailut ovat Ullan mieleen ja nostattavat joulumieltä. Ylipäättään jouluna sairaala ja osasto rauhoittuvat, eikä Ullan mukaan ole normaalia arkipäivän ”sählinkiä”.

Asennekysymys

Kun Lehtovirran Ulla viettää kotijoulua, se tapahtuu hyvin perikansallisin menoin. Kahden lapsenlapsen joulu on pääasia, mutta koko perhe pyrkii tapaamaan toisiaan ja lähisukulaisiaan tiiviisti. Useimmin kokoonnutaan Ullan ja miehensä luo aattona, mutta sitä ennen on jo käyty sukulaisissa kahvilla ja vähän kinkullakin sekä katselemassa joulurauhan julistusta telkkarista. Raison hautausmaalla käydään, mutta Turun ruuhkaisilla hautausmailla usein vasta joulupäivänä. Illalla odotellaan joulupukin tuloa, ja ihan oikean pukin, ei enää sukulaismiesten. Perhepiirissä vierähtävät myös joulu- ja tapaninpäivä. Yhdessäoloa ja hyvää ruokaa, siinä Ullan joulu.

Kuva: Markku Näveri

Lehtovirran Ullalle on tärkeää, että perhe ja suku tapaavat jouluna.

Ullaa ei harmita yhtään olla jouluna työssä. Osastollakin on joulu, ja hänestä on oikein, että kukin pääsee vuorollaan joulupaalle. Tärkeämpää hänelle on, että sairaanhoitajatyttö saisi olla jouluna kotona pienten lasten kanssa. Jouluvalmisteluistakaan ei tarvitse huolehtia, sillä isäntä laittaa kystä kyllä.

Olipa jouluna missä tahansa, Ullan mukaan tärkeintä on oma asenne. Työ maistuu milloin vain, kun siihen oikein asennoituu. Ja sen joulun hyvän tahdon hän toivoisi näkyvän muulloinkin.

Kuva: Matti Hyyppä

Perhejoulu

– Voin viettää jouluaattoillan perheen kanssa kotona. Joulupäivänä tulen taas aamuseitsemäksi töihin. Normaalisti kävisimme aattona tervehtimässä isomummoa sekä mummoja ja pappoja. Sen jälkeen kävisimme haudoilla muistamassa omaisiamme. Nyt aatto kuuluu ruokailun ja joulupukin merkeissä. Riku osaa jo odottaa lahjoja.

– Tänä vuonna jouluruokien teko jää aika vähäiseksi. Kyllä meillä silti koko perinteinen jouluaateria kinkkuineen, laatikoineen, savulohineen, riisipuuroinen ja joulutorttuineen syödään. Pitää vaan ostaa esimerkiksi laatikot tuoresoseena.

– Joulun tunnelma herkistää itseä myös työssä. Potilaille toivoo vielä tavallistakin enemmän paranemista ja kotiin pääsyä. Lasten ilo tuo hyvän ja herkän joulumielen kotona, mutta kyllä sen saa töissäkin – melkoisen erilaisista syistä kuitenkin.

Jouluna töissä

Matti Hyyppä

Mielenterveyshoitaja **Maaret Kauppinen** on kaikki tulevat joulupyhät töissä aikuispsykiatrian kuntoutusosastolla TYKSin Vakka-Suomen sairaalassa. Joulun työrupeama ei tunnu hänestä silti vastenmieliseltä.

– Olen ollut aiemminkin jouluna töissä, joten tiedän mitä odottaa. Ilmoittauduin oikeastaan vapaaehtoiseksi, koska uuden perillisemme pitäisi ilmaantua 4-vuotiaan Riku-veljen seuraksi huhtikuun alussa. Silloin saan olla tarpeeksi kotona.

Potilaat haluavat kotiin

– Meillä kuntoutusosastolla potilaat ovat minimissään neljä viikkoa, tällä hetkellä pitkäaikaisin potilaamme on ollut osastolla kolme vuotta. Tällaisessa tilanteessa on selvää, että juuri jouluna mielet herkistyvät, ja jokainen potilas haluaisi kotiin edes lomalle. Pyrimme järjestämään heille tänne mahdollisimman jouluiset olosuhteet. Meillä on tietenkin joulukuusi ja paljon joulukynttilöitä. Potilaille on varattu oma kinkku, joulupipareita ja muuta pienempää joulun erikoistarjottavaa. Omaiset ja muut vieraat saavat tulla tavallista aikaisemmin ja olla pidempään osastolla. Henkilökuntaa osastolla on joulunakin 2+1. Jälkimmäinen ykkönen tarkoittaa sitä, että yksi mies on aina paikalla.

Kuva: Jouko Lahti

Elina Kivikallio toivoi työvuoroa jouluksi ja myös sai, eikä se haittaa hänen joulunviettoa.

Elina joulutyössä

Jouko Lahti

Salon aluesairaalan ensiapu- ja toimenpidepoliklinikan vastaavan sairaanhoitajan **Elina Kivikallion** joulunajan illat ja yöt kuluvat töissä.

– Joulutyövuoroni olivat oma toiveeni. Olen aiemmin ollut joulun vapaalla ja nyt ajattelin, vuorotteluperiaatteenkin mukaisesti, olla töissä, kertoo Elina. – Aloitan aatonaattoiltana yhdeksältä ja vuorohan kestää aamuseitsemään. Samanlaiset vuorot toistuvat myös jouluaaton ja joulupäivän iltoina ja öinä, hän jatkaa.

– Poliklinikalle tuodaan joulukuusi ja laitamme myös joitain joulukoristeita. Keskusradiosta saadaan jouluisia musiikkia ympäri vuorokauden. Potilaille välitämme reipasta joulumieltä. Yöt menevät normaalia päivystystyötä tehden ja eihän sitä tiedä vaikka joulupukkikin ilmaantuisi päivystykseen!. Salossa yöt työskennellään yhteispäivystyksessä terveyskeskuksen kanssa. Jos on paljon potilaita, työ tuntuu yöllä raskaammalta kuin päiväaikaan, pohtii Elina.

Rauhallinen joulu

Joulua Elina viettelee rauhallisesti. Päivät menevät pääosin nukkuessa, mutta ehtii sitä joulusta nautiskelemaan sitten kun herää. Hän asuu omakotitalossa Koski T1:ssä avomiehen ja kahden kissan kanssa.

– Aattona käymme isovanhempien haudalla ja joulusaunassa sekä syömme jouluaaterian, johon kuuluu ainakin kinkkua, lanttu- ja maksalaatikoita, piimäjuustoa, rosollia sekä savustettua lohta. Lahjojen jakaminen vanhempieni luona sovitetaan alkuiltaan siten, että ehdin lähtemään iltakahdeksan aikaan töihin. Olemme toimittaneet neljän kummilapsemme lahjat jo ennakolta, ja he saavat ne sitten aattona, selvittää Elina.

– Käyn aattona myös katsomassa kahta hevostani ja jos ehdin, teen myös pienen ratsastusretken. Hevoset ovat maatilalla vanhempieni luona ja siellä löytyy sopivia maastoja ratsastettavaksi, toteaa Elina.

Jouluaaton yöhartausta Kosken kirkossa jää tänä vuonna Elinalta väliin. Välillä hän on ollut kuuntelemaan kauneimpia joululauluja jo ennen jouluaatto.

– Lisäksi kuuntelemme pyhinä perinteistä joulumusiikkia radiosta, Elina kertoo. – Joulunhan pitäisi olla rauhoittumisen aikaa, ja siihen löytyykin enemmän mahdollisuuksia sitten Tapaninpäivänä ja sen jälkeen. Vapaa-ajan ohjelmassa on tuolloin jonkin verran sukulaisivierailuja, mutta aikaa varmasti on myös löhötä sohvalta, katsella telkkarista mielenkiintoisia ohjelmia ja syödä suklaata, hän iloitsee.

Kuva: Raine Virtanen

Maija Mäkiön osastolla pyritään luomaan potilaille rauhallinen ja harrastunnelmainen joulu.

Maijan joulu

Tarja Välimäki

Loimaan aluesairaalan valvonta- ja monitoriosastolla töissä jouluna on myös sairaanhoitaja **Maija Mäkiö**. Kysymykseen ”millainen joulu on osastolla”, Maija vastaa, ”Etukäteen on vaikeata kuvata joulua sairaalassa, koska työskentelen valvontaosastolla, missä tilanteet ja hoidettavat potilaat saattavat vaihtua tosi nopeasti. Olen viettänyt aattoillan monta kertaa iltavuorossa sairaalassa. Olen pyrkinyt siihen, että olen joka toinen joulu töissä, ja joka toisen vapaalla. Joka toisen joulun olen kokonaan lastenlasten käytössä. Olen valmistunut sairaanhoitajaksi vasta noin kolmekymmentävuotiaana, joten omat lapset ovat silloin jo olleet aika isoja. Lassissa olen ollut vuodesta 1989 lähtien, joten aika monta työpöytä tähän aikaan mahtuu.”

”Olemme osastolla pyrkineet järjestämään potilaille rauhallisia ja harrastunnelmaita jouluja. Hiljainen joulumusiikki soi taustalla, ja yritämme antaa potilaille jotakin joulun tunnelmasta ja tuoksuista. Tarjolla on ollut glögiä ja pipareita ja tietenkin puuroa, jos potilaat ovat sitä kyenneet syömään.”

”Mukaan on mahtunut myös täysin vastakkaisia jouluja. Valvonnassa on usein kovin kivuliaita potilaita, sekä intoksikaatiopotilaita (joita on valitettavan usein jouluna, koska kaikille joulu ei ole pelkkä valon juhla) että kriittisessä tilassa olevia potilaita, mikä vie huomion joulusta. Heidän kanssaan toiminta ei poikkea normaalista arkisairaalarutiinista, ilta on vain kiireinen ilta muiden joukossa. Juhlapyhinä, jouluna, omiaisilla olisi aikaa enemmän olla potilaan kanssa, silloin hoitamiseen liittyy myös omaisten hätä. Joulutunnelman ylläpitäminen on haastavaa siinä hetkessä.”

”Perhe on hyväksynyt, että ammattini myötä en ole aina aattona paikalla. Laitamme joulun hyvissä ajoin valmiiksi laatikoineen ja kinkkuineen. Aattoamuna syömme yhdessä joulupuuroa ja sen jälkeen käymme hautausmaalla muistamassa omaisiamme kynttilöin. Sitten onkin minun aika lähteä iltavuoroon työhön ja perheeni aloittaa joulunvieton hissukseen, ja sitä jatketaan kunhan kotiudun työstä. Joskus työvuoroista on ollut narinaa kotona, mutta lopulta siihen on tullut hiljainen suostumus.”

”Toivon kaikille tästä joulusta taas rauhaisaa juhlaa, - mutta saattaa olla, että epidemia pitää kiireisenä.”

SALON ALUESAIRAALAN ELÄKELÄISET

14.1.2010 Laulamme kanttori Martti Räisäsän kanssa
11.2.2010 Kulttuurituottaja Jouko Kivirinta kertoo kaupungin kulttuuritarjonnasta
16.3.2010 Piknik-risteily Turku–Maarianhamina–Turku
9.4.2010 Keisarin kalaarit Lehmiraanassa (mukana Aleksanteri I, Ulla Möllersvärd ym.)
Ilmoittautumiset: Pirjo, 044-357 5661 tai pirjo.aaltonen@salo.salonseutu.fi

Kuva: Harri Lindqvist

Anne Lindqvistin joulupöydästä löytyy satakuntalaisia perinneherkuja. Lanttulaattikoresepti on isoäidin peruja.

Taimenta ja lanttulaatikkoa

Perheemme joulu alkaa jouluaaton aatosta. Aatonaattoamuna pannaan kinkku uuniin ja illansuussa mennään joulusaunaan. Aatonaattona koolla on varsinaisen ydinperheen lisäksi lasten kumppanit ja oma äitini ja veljeni.

Joulusaunan jälkeen syödään lämmintä kinkkua ja joululimpua hyvän jouluviinin kera niin paljon kuin maistaa. Ruokailun jälkeen pelataan pelejä yömyöhään.

Aattona käydään kuuntelemassa joulurauha, vierailaan hautausmaalla ja käydään aattokirkossa. Koska kaikki ovat jo aikuisia, on aatto leppoisaa yhdessä olemista. Joululauluja kuunnellaan, maistellaan glögiä ja valmistellaan jouluaaton ruokailua.

Joulupöytä on kalavoittoinen, ja sen kohokohta on poikamme itse pyytämä taimen. Jouluruokailu jatkuu pitkään ja pöydän kohokohta kalojen lisäksi ovat perinteiset lanttu- ja perunalaatikat sekä rosolli. Perinteet juontavat Satakunnasta.

Joulupäivänä ja Tapaninpäivänä tavataan sukulaisia ja ystäviä.

Possun sisäfilee à la Marja

Joulunviettoni on hyvin perinteistä. Huolehdin siitä, että kynttilät palavat lähiomaisten haudoilla joulunajan Rauman Lapin hautausmaalla. Jouluaattona joulurauhan julistuksen jälkeen käymme joulusaunassa, johon kuuluu ehdottomasti itse oman metsän koivuista tehdyt saunavihdat. Saunan jälkeen syömme kanelilla ja sokerilla maustettua riisipuuroa rusinasopan kera.

Illalla kokoontumme yhteen seitsemän hengen voimalla odottamaan joulupukin tuloa. Ennen ”oveen kolkuttajaa” syömme valmistamani aattoillan aterian, johon kuuluu porsaan sisäfileetä joko bearnaise- tai kantarellikastikkeella, keitettyjä siikli-perunoita, itse tehdyt porkkana- ja lanttulaatikat sekä kalaa eri muodoissa. Kaiken kruunaa ateriakokonaisuuteen sopiva laadukas viini. Vatsat täynnä mietitään ollaanko oltu kilttejä, eli tuleeko joulupukki...

Joulupäivä ja tapaninpäivä kuluvat sukulaisia ja ystäviä tapaillessa sekä joulupukin tuomia kirjalahjoja lukiessa.

Näin se käy:

Itse käytän valmiiksi marinoitua porsaan sisäfileetä. Suosikkejani ovat hunajamarinodut ja kermapippurimarinoidut fileet. Fileet paistetaan paistopussissa uunissa mehevän mureiksi noin tunnin ajan. Fileiden kypsyyssä uunissa valmistetaan bearnisekastike valmiista kastikeaineista pakkauksessa olevan ohjeen mukaisesti tai itse poimituista

Imeltytetty lanttulaatikko

Tässä minun joulun reseptini. se periytyi isoäidiltäni. Lopputuloksena on pehmeänmakuinen, makeahko lanttulaatikko.

1,3 kg lanttua
0,7 kg kiinteitä perunoita
vehnäjauhoja
maitoa
maustepippuria
tummaa siirappia
suolaa

Keitä kuoritut lantut lohkoina kypsiksi ilman suolaa. Keitä omassa vedessään perunat kuorineen kypsiksi ilman suolaa.

Kaada lanttujen keitinvesi pois ja kuori kypsät perunat kuumina kypsien lanttupalojen joukkoon. Soseuta sauvasekoittimella lantut ja perunat tasaiseksi massaksi. Lisää joukkoon 2-3 rkl vehnäjauhoja ja sekoita kevyesti. Ripota päälle 2 rkl vehnäjauhoja. Anna seoksen imeltyä vedottomassa paikassa yön yli.

Lisää seuraavana päivänä voisulaa 50 g, maitoa tai kermaa sen verran, että seoksesta tulee paksua velliä. Lorauta siirappia, lisää 0,5 tl maustepippuria ja suolaa maun mukaan.

Voitele vuokat hyvin, kaada seos siten, että vuoka ei tule aivan täyteen, lisää voimakareita seoksen päälle.

Kypsennä 140-asteisessa uunissa 3,5-4 tuntia, kunnes laatikon pinta on saanut kauniin ruskean värin. Laatikon voi valmistaa laktoosittomia maitotuotteita tai kauramaitoa/kermaa käyttäen.

Makoisaa joulua!
Anne Lindqvist

Kuva: Mia Heuru

Marja Heurun jouluaaterian kruunaa marinoitu porsaanfilee.

kantarelleista kermakastike. Kypsien fileiden annetaan hetken ”asettua” ja leikataan noin 2 cm:n paksuisiksi viipaleiksi ja asetetaan vuokaan. Kastike kaadetaan viipaleiden päälle ja laitetaan vielä noin 5 minuutiksi uuniin. Ennen tarjolle asettamista koristellaan jäätyneillä karpaloilla.

Marja Heuru

Aina mahtuu suklaakohokas

Vietimme sunnuntaipäivää yhdessä 20-vuotiaan ekonomipiskelijapoikani Niilon ja hänen samanikäisen tyttöystävänsä, hammaslääkäriopiskelijan Katri Laaksosen kanssa (Katriin äiti Taina on muuten töissä korvien leikkurissa hoitajana) mm. suklaakohokasta tehden. Koska kaikki kolme poikaani ovat muuttaneet pois kotoa, yritämme saada heidät kotiin niin usein kuin mahdollista. Hyvä ruoka toimii houkuttimena...

Vähän joulutraditiostamme: Pyrimme saamaan joulu-aatoksi joko meille tänne Kaksikertaan tai vanhempieni tai siskoni kotiin niin paljon perhettä kuin mahdollista. Kiihvain keskustelu käydään siitä, kuka saa kunnian toimia isäntänä. Tyttö- ja poikaystävät, anopit ja apetit, kälyt ja langot kutsutaan. Väkeä kertyy vaihtelevasti 10–20 henkeä. Ruoka on aina kaikki itse tehtyä kotimaista perinneruokaa ja niin kotimaisista aineksista kuin mahdollista. Ruoanlaitto on hauskaa ja keskeinen osa joulutraditiotamme.

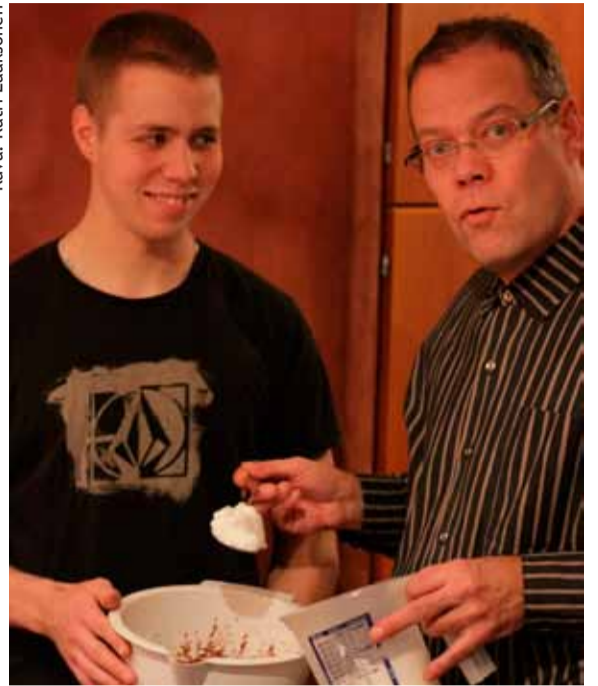
Joulupöytä on perinteinen: alkuglögin (Hekkuviini on ”ainoa” oikea) jälkeen aloitamme silleillä ja rosollilla ja lohikalaakin on yleensä tarjolla jossain muodossa. Lipeäkalia sen sijaan ei kukaan taida enää syödä. Laatikoilla ja kinkulla tai kalkkunalla jatketaan (kulloisenkin isäntäperheen mieltymyksen mukaan). Kastike kruunaa lihan. Paistetut kotimaiset juurekset kuuluvat myös osaksi pääruokaa. Lopuksi mahassa olevat kolot täytetään vielä jälkiruoalla.

Ja sitten lahjojen jakoon... Joulupäivän aamuna syödään riisipuuroa ja loppupäivä luetaan kirjoja ja löhötään.

Kun maha on jo pinkeä ruoasta, on jälkiruoan oltava poikkeuksellisen maukasta. Vanhempani tarjoavat usein seka-hedelmäkisseliä ja kermavaahtoa. Oheinen suklaakohokas on sen sijaan meillä saanut suuren suosion – se kun tuntuu mahtuvan vaikka väki olisi kuinka täynnä. Ja se onnistuu aina.

Niilo ja Riku Aantaa sekoittavat valkuaisvaahtoa muuhun seokseen, ja hyvä tulee.

Kuva: Katri Laaksosen

Parasta suklaakohokas on portviinin kera.

Kuva: Niilo Aantaa

Suklaakohokas

4 kananmunaa
80 g pehmeää voita
80 g tomusokeria
120 g tummaa suklaata (vähintään 70 % kaakaota)
pehmeää voita ja sokeria vuokien/lasien voiteluun
tomusokeria koristeluun
6 suoraseinäistä n. 12-16 cl vuokaa/lasia

1. Erottele kananmunien keltuaiset ja valkuaiset. Vaahdota voi ja tomusokeri ja lisää joukkoon kananmunankeltuaiset yksitellen.
2. Sulata tumma suklaa vesihautteessa ja lisää se seokseen.

3. Vispaa valkuaiset vaahdoksi ja sekoita varovasti suklaamassan.
4. Voitele suoraseinäiset vuokat/lasit ja sirota sokeria huolellisesti kaikkialle vuokien/lasien sisäpinnoille.
5. Täytä vuokat/lasit kohokasseoksella siten, että vuosta/lasista jää 1/3 vajaaksi. Pane lasit vesihautteeseen ja paista 200 °C uunissa n. 18 min (kunnes kohokas kohoaa komeasti reunojen yli).
6. Ripottele päälle hieman tomusokeria ja tarjoile kohokkaat välittömästi vuoissaan/laseissaan. Kohokkaat maistuvat vielä paremmilta jos niiden kanssa tarjotaan pieni lasillinen hyvää tummaa portviiniä (kuten kuvassa).

Riku Aantaa

UUSIA VIRAN- JA TOIMENHALTIJOITA

TURUN YLIOPISTOLLINEN KESKUSSAIRAALA	Tuominen Mervi, osastonsihtööri..... 1.11.
Anestesiologian, tehohoidon, ensihoidon ja kivunhoidon klinikka	TYKS VAKKA-SUOMEN SAIRAALA
Kurri Marika, sairaanhoitaja 1.12.	Sisätautiosasto
Oksanen Johanna, sairaanhoitaja..... 1.11.	Niemelä Pasi, osastolääkäri..... 1.1.10
Ihotautien klinikka	Yhteispäivystys
Markko Elina, tekstinkäsittelijä 1.11.	Arvonen Ville, osastonsihtööri 1.1.10
Kirurgian klinikka	LOIMAAN ALUESAIRAALA
Pirttilampi Katriina, sairaanhoitaja 1.12.	Akuuttihoidon yksikkö
Puputti Mari, sairaanhoitaja 1.12.	Heininen Susanna, sairaanhoitaja 1.11.
Tainio Veera, sairaanhoitaja..... 1.12.	Yliskylä Susanna, sairaanhoitaja 1.11.
Korvaklinikka	Konservatiivisen hoidon yksikkö
Lehtimäki Minna, kuntoutusohjaaja 1.12.	Mäkelä Sari, sairaanhoitaja 1.11.
Nieminen Erika, perushoitaja 1.1.10	Operatiivinen yksikkö
Tikka Henna, sairaanhoitaja 30.11.	Anttila Henna, sairaanhoitaja 1.11.
Kuntoutuskliniikka	Mäkipää Kristiina, sairaanhoitaja 1.11.
Lumme Jaana, sairaanhoitaja 1.11.	SALON ALUESAIRAALA
Lastentautien klinikka	Ensiapu- ja toimenpidepoliklinikka
Nieminen Maarit, lääkintävahtimestari 1.11.	Kauppinen Erja, sairaanhoitaja 1.1.10
Naistenkliniikka	TURUNMAAN SAIRAALA
Kujanpää Anne, kättilö..... 1.11.	Leikkausosasto
Syöpätautien klinikka	Liimatainen Päivi, erikoislääkäri 1.11.
Samuli Eveliina, sairaanhoitaja 1.12.	

HUOLLON PALVELUJEN TULOSYKSIKKÖ
Laitoshuolto
Airikka Marita, laitoshuoltaja 9.11.
Aronen Tuula, laitoshuoltaja 23.11.
Haavisto Leena, laitoshuoltaja 1.12.
Huhtaniemi Elizaveta, laitoshuoltaja 2.11.
Nissi Marjo-Riitta, laitoshuoltaja 30.11.
Nääppä Sirpa, laitoshuoltaja 1.12.
Papandreu Tatjana, laitoshuoltaja..... 1.12.
Punkkinen Kyllikki, laitoshuoltaja 19.11.
Salo Anna, laitoshuoltaja 16.11.
Seppi Marketta, laitoshuoltaja 1.1.10
Soini Kati, laitoshuoltaja 23.11.
Timofejeva Galina, laitoshuoltaja 9.11.
TYKS-SAPA-LIIKELAITOS
Varsinais-Suomen kuvantamiskeskus
Heinonen Julia röntgenhoitaja/ järjestelmäsiiantuntija..... 2.11.
Varsinais-Suomen lääkehuolto
Ajosenpää Minna, proviisori..... 7.12.
Elenius Helena, farmaseutti, varahenkilö..... 1.11.

NIMIKEMUUTOKSIA

Henkilöstöpäälliköstä henkilöstöjohtaja
Henkilöstöpäällikkö Nina Vainion virkanimike on muutettu henkilöstöjohtajaksi 1.11.2009 alkaen hallintojooston päätöksellä.

Työmarkkinalakimiehestä neuvottelupäällikkö
Työmarkkinalakimies Tom Riskin virkanimike on muutettu neuvottelupäälliköksi 1.11.2009 alkaen hallintojooston päätöksellä.

TYKSin työterveyshuollon tilanne

Työterveyshuollon sujuvuudesta TYKSin osalta on tullut viime aikoina paljon kriittistä palautetta. Ongelmat on tiedostettu ja niihin on pyritty löytämään ratkaisuja sekä lyhyellä että pitkällä tähtäimellä.

Ongelmien taustalla ovat olleet mm. lääkrivajaus, pandemiarokotukset sekä työterveyshuollon työtekijöiden runsaat sairauslomamat. Parannusta tilanteeseen on haettu mm. ostopalveluilla sekä sijaisjärjestelyillä, ja tilanne onkin nyt jo tasaantunut huomattavasti. Jatkamme työterveyshuollon kehittämistä siten, että pystymme tarjoamaan henkilöstöllemme toimivaa ja laadukasta työterveyshuoltoa.

Pahoittelemme tilannetta!

Nina Vainio, henkilöstöjohtaja
Anne Laaksosen, vs. johtava työterveyslääkäri
Reija Allen-Kulmala, johtava työterveyshoitaja

HENKILÖKUNTA-ALENNUKSIA

- Turun Kotipesula
- Autohuolto Grip'n Speed
- Itäharjun viikonloppuapu
- Pizzaline

Näistä ja muista tarjouksista lisätietoa intranetissä: Ilmoitustaulu/Henkilökunta-alennukset.

YLEISKIRJE

Yleiskirje 22/2009, 9.11.2009
Paikallinen virka- ja työehtosopimus hälytysrahan maksamisesta.

KIITOS

Ystävät ja työtoverit. Järjestitte ihanan ja ikimuistettavan juhlan jäädessäni eläkkeelle osastolta 931.
Lämpimät kiitokseni Teille kaikille. Ritva Seppänen